ХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 112 (8020)
МАЙН 13
ВОСКРЕСЕНЬЕ
1956 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Хүдөөгэй ажалшадта кино [х]аруулгые эрид hайжаруулха

[А]жалшадые коммунистическээр [хүм]үүжүүлхэ хэрэгтэ манай Парти [бол]он Правительство саг үргэлжын [анх]арал оролдолго гаргадаг. КПСС-[эй] XX съездын шиидхэбэринүүд соо-[шь]е энэнь эли тодоор харагдана.

[Ман]сахан кино харуулга дээрэшье [хар]ад үзэхэдэ, энээн тушаа ямар анхарал табигдана гээшэб! hүү-[лэй] үедэ удха түгэсөөр, уранhайха-[наа]р зохёогдоhон кинокартинанууд [ол]н олон болоо. Тиин ажалшад [кин]о харахадаа манай ороной нау-[кын], культурын, ажахын туйлалта-[нуу]дтай hайса танилсана.

[М]анай республикадашье киносе-[тиин] тоо жэлhээ жэлдэ үргэдхэг-[дэнэ]. Мүн кино харагшадшье оло-[ршо]но. Шэнэ табанжэлэй туршада [кин]осетиин тоо бүри олон болохо [бай]на. Энэ хадаа ажалшадта кино [хар]уулгые улам бүри hайжаруулха [арг]а олгоно. Зүгөөр, энэ талаар [ямаршье х]үдөөгэй ажалшадта кино [хар]уулгаар манайда ехэхэн дутаг-[даланууд] бии байна. Хүдөө ажахын [ажалтан]уудай туйлалтанууд, түрүү [ажалай] дүршэл тухай кинокартинануу-[дые] колхозно таряашад, МТС, сов-[хозн]уудай хүдэлмэрилэгшэд ехэ hо-[ниро]холтойгоор харадаг. Гэбэшье, [Кин]опрокадай конторын хүдэлмэри-[лэг]шэд ажалшадай эрилтэнүүдые [хар]аадаа абадаггүй, хуушан шэнэ-[ынь]е hаань хамаагүй, дайралдаhан кинокартинануудые хүдөө нюта-[гууд]та эльгээдэг байна. Зарим кол-[хоз]уудта кино харуулхада таатай зо-[хид] түхеэрэлгэ хэнэгүй. Тиимэhээ [зун]аар будкануудайшье үгы бай-[на]hаа шалтагаалжа, зарим нюта-[гууд]та кино харуулга таhалдуулаг-[дан]а. Хэжэнгын аймагта эгээл энээн-[тэй] болоһо, хэдэ хэдэн колхозуудай [бир]ртэхи гэшүүдтэ, малажалай [ферм]энүүдэй хүдэлмэрилэгшэдтэ [кин]о харуулагданагүй. Теэд ажал-[шад]ай депутадуудай тус аймагай [исп]олком, тэрэнэй культурын таhаг будкануудые барюулха тушаа [кол]хозуудай хүтэлбэрилэгшэдhөө [энэ]гэ эрилтэ хэнэгүй. Хэтэрхэдээ [ба]рилгые хэхэдэ хирпиисэ олдо-[ног]үй гэhэн шалтаг барина. Энээ-[гээр] этигэхээр аал? Этигэхээр бэшэ. [Бэшэ]эб гэхэдэ, нютаг дээрээ хир-[пиис]э хэдышье ехээр хэхэ арга бо-[ломж]о Хэжэнгэдэ бии.

[Кур]ын, Яруунын, Заиграйн ба бу-[сад] аймагуудай ажалшадта кино [хар]уулга мүн лэ мүнөө хүрэтэр hай-[жар]уулагдаагүй байhаар. Эдэ айма-[гуу]дай хэдэн нютагуудай хүн зон [тал]а дээрэ кино хараха аргагүйдэ. Мүн тэндэхи зарим киномехани-[кууд] жаяг заршамгүй дээрэhээ хү-[дэлм]эриингөө график хододоо та-[hалд]уулдаг, кино гаргахадаа зарим [зур]иень орхижорхидог юм. Иимэр-[хүү] баримтануудые харуулха болоо олон.

[С]оветскэ хүнүүдэй ажаhуудалай [хар]уулагдаха бүринь, тэдэнэй [соёл]урна эрилтэнүүд улам ехэ бо-[лож]о байна. Тэдэнэр удха түгэс лек-[ци, с]элидхэлнүүдые шагнахые, таhалдалгүй кино харахые хододоо хүсэнэ. Ажалшадай энэ хүсэлые анхаралдаа абажа, тэдэнэрэй эрилтэнүүдые гүйсэд харюулха гээшэ нютагуудтахи партийна, советскэ органуудай шухала зорилгонуудай нэгэниинь мүн. Гэхэтэй хамта, кино харуулгые hайжаруулха тушаа БМАССР-эй Культурын министерство эрид хубилалта үшөөл хээдүй байhаар. Тэрэнэй эсэстэ киногой хүдэлмэрилэгшэдые хүмүүжүүлхэ, тэдэнэй жаяг заршамые hайжаруулха тушаа бодото хэмжээнүүд абтадаггүй. Киномеханигуудые зүбөөр шэлэн олохо, тэдэниие бэхижүүлхэ хүдэлмэри хангалтагүйгөөр ябуулагдана.

Хүдөөгэй ажалшадта кино харуулгые hайжаруулхын тулада түбхын түрүүндэ киносетиин хүдэлмэрилэгшэдые хүмүүжүүлхэ, тэдэнэртэ өөhэдынь үмэнэхи уялгануудые hайса ойлгуулха, хэрбээ мүнөө үеын эрилтэнүүдые харюулжа шадахагүй, жаяг заршамгүй киномеханигуудай байгаа hаа, тэдэниие тушаалhаань зайсуулжа, орондонь үнэн сэхэ хүнүүдые табиха шухала.

Олон нютагуудта кино харуулха таатай зохид түхеэрэлгэнүүд үгы гэжэ дээрэ хэлэгдээ hэн. Тиимэhээ хүдөөгэй ажалшад энэ дутуунуудые зайсуулхын түлөө өөhэдөө эдэбхи үүсхэл гаргаха, hайн будкануудые түргэнөөр бариха эрилтэ колхозуудай правленинүүдhээ хэхэ уялгатай.

Мүнөө колхознигууд, механизаторнууд болон хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд хабарай тарилгые хаhа болзор соонь, эрхим шанартайгаар дүүргэхын түлөө, малаа хоролтогүйгөөр ондо оруулхын, тэдэнэй ашаг шэмые дээшэлүүлхын түлөө бүхы хүсэеэ элсүүлжэ байна. Энэ үедэ тэдэнэртэ кино харуулгые улам hайнаар эмхидхэхэ хэрэгтэй. Тиихын тулада колхозуудай правленинүүд болон партийна организацинууд полевой станууд, тракторна вагончигууд, малажалай фермэнүүдтэ таhалгаряагүй кино харуулха арга нүхэсэл байгуулха уялгатай.

Үнгэрэгшэ жэлдэ Мухаршэбэрэй аймагай киносетиин хүдэлмэрилэгшэд колхознигуудта кино харуулгые hайжаруулхын түлөө республиканска социалистическэ мүрысөө үүсхээ hэн. Энэ үүсхэлыень республикын Культурын министерство hайшаагаа бэлэй. Теэд тэрэ мүрысөөн мүнөө жэлдэ үргэлжэлүүлэгдэнгүй орхигдошоо.

Иимэ hайн hайн үүсхэлые тухандань хүрэтэр дэмжэбэл нилээд ехэ үрэ дүн туйлагдаха байhаниинь мэдээжэ. Тиимэhээ мүн нютагуудтахи партийна, советскэ, комсомольско, профсоюзна органууд, Культурын министерство дороhоо гараhан иимэрхүү үүсхэлые дэмжэхэ, тэрэниие бэелүүлхэ хэрэгтэ туhалха, киногой хүдэлмэрилэгшэдэй социалистическэ мүрысөө саашадаа улам үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, тэрэниие хүтэлбэрилхэ уялгатай.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

[Гүр]энэй Третьяковско галлерейе Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнаха тухай

Гүрэнэй Третьяковско галлерейн зуун жэлэй ойн хүндэлэлдэ, оро-[сой] ба советскэ зураглан харуулгын искусствые хүгжөөлгэдэ, мүн тэрэ-[нэ]эн арад зониие идейно-уранhайханай талаар хүмүүжүүлгэдэ тэрэнэй [эх]э ехэ габьяатай байhаниие тэмдэглэн, **Гүрэнэй Третьяковско галле-[рейе]** **Ажалай Улаан Тугай** орденоор шагнаха.

[ССС]Р-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. ВОРОШИЛОВ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь Н. ПЕГОВ.

[М]осква, Кремль

Гүрэнэй Третьяковско галлерейн [х]үдэлмэрилэгшэдые орденууд болон медальнуудаар шагналга

[Орос]ой ба советскэ зураглан ха-[руулг]ын искусствые пропагандиро-[вали]а хэрэгтэ ехэ габьяатай байhа-[ниинь] түлөө, Гүрэнэй Третьяковско [галл]ерейе байгуулhан үдэрhөө хой-[ш]о 100 жэл гүйсэhэнтэй дашарам-[дуула]н, СССР-эй Верховно Соведэй [През]идиумэй байгша оной майн 11-нэй Указаар хэдэн хүдэлмэрилэгшэд СССР-эй орденууд болон медальнуудаар шагнагдаба. Ажалай улаан тугай орденоор 8 хүн, «Хүндэлэлэй тэмдэг» орденооор 12 хүн, «Ажалдаа шалгарhанай түлөө» медаляар 10 хүн шагнагдаа.

(ТАСС).

Германска Демократическа Республикын Премьер-Министр нүхэр Отто ГРОТЕВОЛЬДО

Хүндэтэ нүхэр Премьер-Министр!

Гитлеровскэ дарлалтаhаа германска арадые сүлөөлhэнhөө хойшо 11 жэлэй ойтой дашарамдуулан халуунаар амаршалhанайтнай түлөө ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй ба минии өөрымни баясхалан хүлеэн абахыетнай Таниие гуйнаб.

Милитаризмые hэргээн бодхоолгодо эсэргүү тэмсэлдэ Эхэ ороноо амгалан ёhоор, демократическа үндэhэ hуури дээрэ нэгэдүүлхын түлөө тэмсэлдэ бүхы Германиин эб найрамдалда дуратай хүсэнүүдэй түшэг тулгуури—Германска Демократическа Республикын социалистическэ байгуулалтада, экономико болон культурые хүгжөөлгэдэ саашанхи амжалтануудые туйлахыень ГДР-эй правительствода хүсэнэбди.

Манай хоёр оронуудай хоорондо тогтонижоhон хани барисаан, ахадүүгэй харилсаа холбоон манай оронуудай арадуудай аша туhада, Европодо ба бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал сахилгын аша туhада саашадаашье бэхижэхэ гэжэ бидэнэр батаар этигэнэбди.

Н. БУЛГАНИН, ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ.

ГҮРЭН ТҮРЫМНАЙ ЭСЭГЭ ЁhОНОЙ ШЭНЭ АНХАРАЛ ОРОЛДОЛГО

Үнинэй хүдэлмэришэнэй үгэнүүд

НОВОСИБИРСК. Новосибирскын фабриканууд, заводуудта, эмхи зургаануудта, hургуулинуудта шэнэ Хуулитай танилсажа байна. «Сибсельмаш» заводой цехүүдтэ болон бусад предприятинуудта хуулиин проектые ехэ hайшаалтайгаар угтаа.

Инструментальна заводой мастер Прохор Евдокимович Стрелков hанажа байhан юумэеэ нүхэдтөө хөөрэнэ. Тэрэ иигэжэ хэлээ:

— КПСС-эй XX съездhээ хойшо богонихон саг соо парти, правительство арад зоной аша туhада али тухай олон hайн юумэ хэбэ гээшэб,—гэжэ тэрэ хэлэбэ. Амаралтын ба hайндэрэй урда тээхи үдэр хороогдоо, нарайлхын, нарайлhанайнгаа hүүлээр эхэнэрнүүдэй абадаг амаралтань hунаагдаа. Мүнөө хүрэтэр пенсионно хангалга ехэ дутагдалнуудтай байгаа hэн. Мүнөө энэ хэрэг гуримшуулагдаба. Пенси тухай Хуулиин проект уншаад байхадаа эдэ бүгэдые ойлгобоб. Саг үргэлжэ хүдэлhэн үнинэй хүдэлмэришэдтэ бүри ехэ пенси үгэхэ тухай хараалhаниинь илангаяа hайн байна. Гурбан жэл соо пенси абажа байнаб. Шэнэ хууляар пенсимни бүри горьтойгоор нэмэхэ. Мүн минии hамганшье ехые абадаг болохо. Хүдэлхөө болиходоо бидэнэр юумээр дутангүй байхабди. Гэбэшье би хүдэлмэреэ хаяха аргамнигүй. Энээнгүйгөөр би байжа шадахагүйб.

(ТАСС).

Бүри hайнаар ажаллахабди

КУЙБЫШЕВ. Гүрэнэй пенси тухай Хуулиин проект городой бүхы хүн зоной анхаралые татаба. Средневолжско станок бүтээлгын заводой штамповщик Николай Львович Семенов энэ заводто 40 шахуу жэл хүдэлмэрилжэ байна. Тэрэ пенси абадаг юм. Шэнэ хуулиин ёhоор, тэрээнэй пенси хоёр дахин ехэ боложо, 650 шахуу түхэеригтэ хүрэхэ байна.

—Энэ хадаа үтэлхэдөө хүсэд хангагданги ажабайха арга намда, минии hамганда олгохо байна,—гэжэ нүхэр Семенов хэлэнэ.

Фрезеровщик Иван Алексеевич Самсонов иигэжэ мэдүүлбэ:

— Парти, правительствын анхарал оролдолгын харюуда бидэнэр, хуушанай хүдэлмэрилэгшэд бүри hайнаар ажаллахабди, үйлэдбэриие бүри hайжаруулхабди, залуу хүдэлмэришэдтэ дүй дүршэлөө дамжуулан үгэжэ, өөhэдтөө hайн халаа бэлэдхэхэбди.

Үдэрэй эдеэлгэнэй үедэ цехүүд дотор шэнэ Хуулиин проектые хамтаараа уншалга болоо. Хүдэлмэришэд энэ проектые нэгэн hаналаар hайшаана.

Арад зон тухай манай правительствын шэнэ анхарал

Гүрэнэй пенси тухай Хуулиин проектые **«Труд»** гэжэ инвалидуудай артелиин коллектив ехэ баяр баясхалантайгаар угтаба. Энэ коллективэй олонхи хүдэлмэришэд инвалидай ба үндэр наhа хүрэhэнэй пенси абадаг юм.

Артелиин бүхы цехүүд болон бригадануудта энэ Хуулиин проекттэй танилсажа байна. Уншалга ба хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдөө. Энэ проект хадаа ажалшан арад тухай парти, правительствын гаргадаг үшөө нэгэ анхарал гэршэ гэжэ артелиин хүдэлмэришэд мэдүүлбэ.

Гүрэнэй пенси тухай Хуулиин проекттэй танилсаха зуураа, уран гоёор оёлгын цехын мастер, 64 наhатай Елена Ильинична Попова иигэжэ мэдүүлбэ:

—Би мүнөө үндэр наhатай болобошье үшөө ажаллаха хүсэлэнтэйб. Манай правительство юрын хүн тухай ехэ анхарал гаргана. Энээндэнь харюу болгон, бүри hайнаар, бүри оролдосотойгоор ажаллаха, үни удаан ажаhууха дуран хүрэнэ. Гүрэнэй пенси тухай шэнэ Хуулиин проект үндэр наhатайшуулда hайн, амар ажаhуудал хангана.

— Радио, хэблэл ямар ехэ баяр баясхалан манда дуулгаба гээшэб, —гэжэ уран гоёор оёгшо Х. Р. Мотыльская хэлэнэ.—Би 3-дахи группын инвалид, 54 наhатай хүнби. Мүнөө бүри ехэ пенси абаха болоhонойнгоо харюуда, ажаллаха шадалтай дээрээ бүри hайнаар хүдэлхэ байнаб.

Малгай оёлгын цехын хүдэлмэрилэгшэ, 62 наhатай Любовь Исаевна Честных энэ шэнэ проекттэй танилсаад байхадаа, иигэжэ хэлэбэ:

— Би ганса бэе хүнби. Иимэ хүнүүд тушаа манай правительство анхарал хандуулна. Мүнөө пенси ехээр абаха боложо, саашадаа бүри hайнаар ажаhууха аргатай болобо гээшэб. Парти, правительствода ехэ баяр хүргэнэб.

Артелиинхид гүрэнэй пенси тухай Хуулиин проекттэй танилсажа, агитаторнуудhаа шэнэ шэнэ асуудал hурана.

Н. Балурова.

Баясхалан хүргэнэб

Гүрэнэй пенси тухай Хуулиин проектын радиогоор дамжуулагдахада туйлай ехээр hонирхон шагнааб. Энэ проект бүхы советскэ хүнүүдэй интересүүдтэй зохилдон таараха байна.

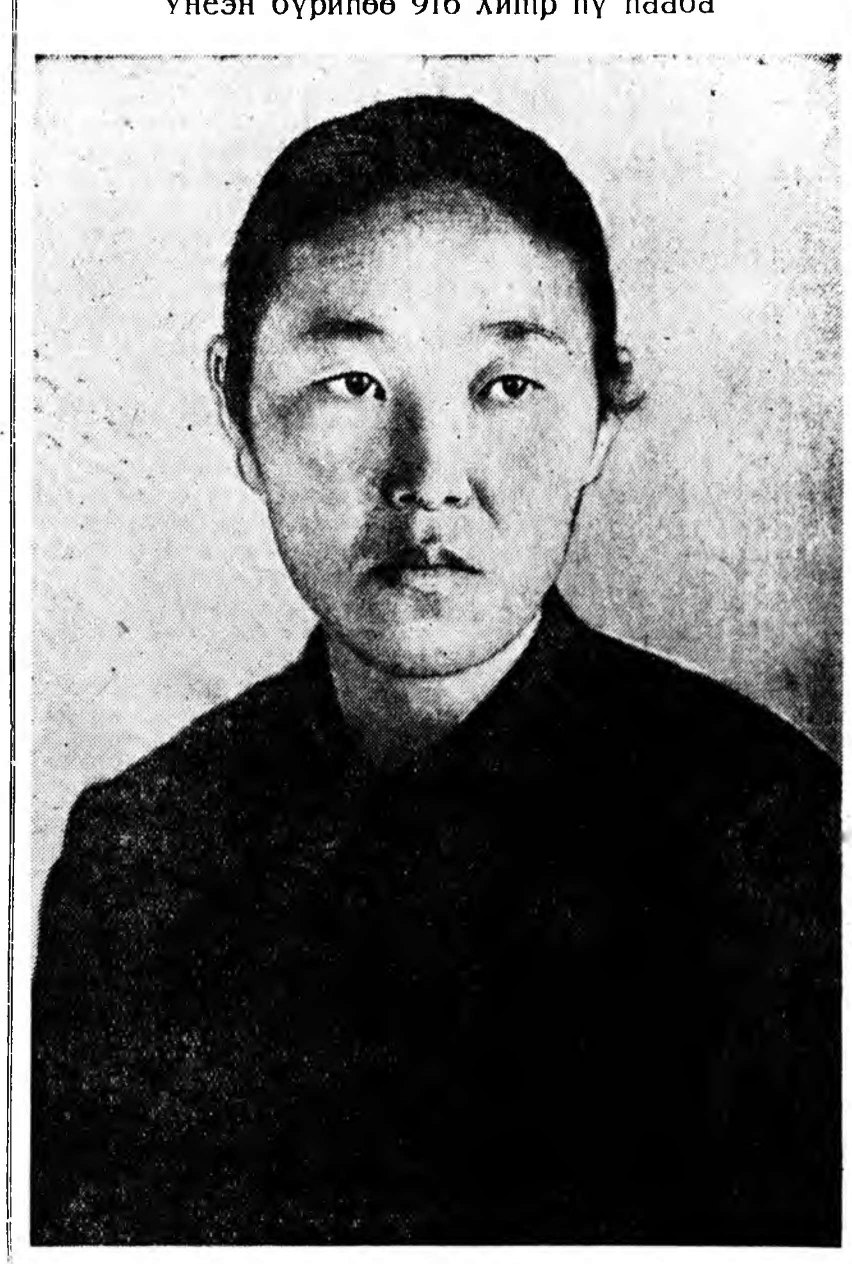
Советскэ хүнүүдэй материальна байдалые hайжаруулха, үтэлhэн гү, али үбшэлhэн хүнүүдтэ пенси түлэхэ хэрэгтэ парти, правительство саг үргэлжын анхарал хандуулна. Би Улан-Удын гүрэнэй банкда 30 гаран жэлэй турша соо ажаллаад, мүнөө пенсидэ гаранхайб. Тиин hара бүри 396 түхэриг пенси абадаг болооб. Мүнөө гараhан Хуулиин проектын ёhоор, минии абадаг пенсиин хэмжээн нилээд дээшэлхэ болоно.

Би мүнөө гүрэнэй мүн, үхибүүдэйнгээ зүгhөө саг үргэлжэ анхарал оролдолгоор хүреэлэгдэн соггой золтой ажаhуунаб. Ажалшадай ажабайдалые hайжаруулха хэрэгтэ саг үргэлжын анхарал хандуулжа байhандань парти, правительстводаа үшөө дахин баясхалан хүргэнэб.

П. С. Малофеев, пенсионер.

hаалишан Сэбэгханда Омогтуева

Үнеэн бүриhөө 916 литр hү hааба

Залуу hаалишан Сэбэгханда Омогтуева Иволгын аймагай «Улаан Оронго» колхозой племенной фермэдэ хэды жэл хүдэлмэрилжэ байна. Түрүүшээр тэрээндэ бэрхэшэг байдаг hэн. «Саашаа иигээд hаалишанаар хүдэлжэ шадаха хүн гээшэ гүб, али болихомни гээшэ гү» гэжэ тэрэ hанадаг байгаа.

—Ши Сэбэгханда hанаагаа бү зобо. Хүдэлхэмни гэжэ зоригоо табяа hаа, hурахаш, hайнаар оролдохо хэрэгтэй—гэжэ үнинэй hаалишад тэрээндэ хэлэдэг hэн.

Тиигэжэ, Сэбэгханда түрүү hаалишадай дүй дүршэл үргэнөөр хэрэглэжэ, hүүлэй жэлнүүдтэ яhала амжалта туйладаг болонхой. Энэ hаалишан ажахын долоон hара соо үнеэн бүриhөө 916 литр hү hаажа, колхоз соогоо түрүү зэргэдэ гаранхай.

—Ажахын жэлэй дүүрэтэр 5 hара үлэбэ, энэ болзор соо абаhан уялгаяа заатагүй дүүргэхэб,—гэжэ нүхэр Омогтуева хөөрэнэ.

Д. Болхоев.

З. Веснинагай фото.

Эрхим луговод

Эхинhээ адагтаа хүрэдэггүй уhатай Хуурай голой боомдо Капчеранга тосхон оршоно.

Энэ нютагай зон газар уhалха гээшые уг заяанhаа хойшо hая болотор мэдэдэггүй байгаа. Теэд холо урдангүй шэргэшэдэг горхоной уhаар юуншье ехэ газар уhалагдаха hэм. Эндэхи сабшалан ходо гандажа, бага ургаса үгэдэг hэн.

Колхозно байгуулалтын түрүүшынхшье жэлнүүдтэ сабшалангай ургаса дээшэлүүлхэ тухай бодожо үзэхэ hүбэлгэн hанаамгай зон тэрэ нютагта үсөөн байгаа.

Дайнай hүүлэй жэлнүүдтэ Капчеранга тосхоной зон Оёор нютагай **«Заветы Ильича»** колхозойнгоо хүршэнэртэй хамтаржа, артелиингээ ажахые бүри ехэ хүсэтэйгөөр хүгжөөхэ гэжэ шиидэhэн байна. Колхознигуудай эбтэй эетэй зохёон байгуулхы ажал ажахынь бүхы hалбаринуудта эршэтэйгээр бадараа.

Ажалда дуратай, эдэбхитэй шударгы Александр Васильевич ниитын малай тэжээлэй база тушаа хододоо hанаагаа зобожо ябадаг байгаа. Энээн тухайгаа нэгэтэ тэрэ үбгэн колхозойнгоо түрүүлэгшэ байhан Жаргал Боролдоевич Бадмаевта хандаhан байна.

Капчеранга, Нарин, Бутуули горхонуудай уhа халяажа, тошон хүргөөд, сабшалан уhалдаг болохо тушаа дурадхалыень правлениин түрүүлэгшэ hайшаан, хүдэлыш даа гэжэ Александр Васильевичта хэлэhэн юм.

«Хүн хүсэhэндөө, шоно зууhандаа» гэhэндэл Саликов үбгэн ямаршье бэрхэшээлhээ тунхарингүй, тэдэ горхонуудай уhа хаажа, тошон халяаба. Зузаанаар хүрэhэн ондоли зунай хахад болотор хэбтэжэ, илангаяа Капчеранга горхониие адагтаа хүрэтэр урдадаг, таhалгаряагүй уhатай болгоhон байна. Дүрбэ—табан жэл соо луговодоор хүдэлмэрилжэ, Александр Васильевич ехэ баян дүй дүршэл олоо.

hайрамай уhанай урдажа захалхаhаа эхилээд, апрель, май, июнь hарануудта сабшалангаа hайса уhалдаг юм. Мүнөө сабшалангынь уhа нэбшэшоод, морёор ябахада шабардама нойтон.

— Мал адуулагшад малаа сабшалан дээрэ оруулжа, гэшхүүлнэ, хурьhыень шабараар зууруулна,—гэжэ Александр Васильевич гомдоно. Эндэ сабшалангай хоёрдохи уhалалгань июниин эхеэр үнгэргэгдэхэ юм.

Луговод Александр Васильевич Саликовай звенодо тэрэнэй бэри Наталья, залуу луговод Иннокентий Саликов гэгшэд хүдэлнэ. Тэдэнэр сабшалангые уhаар ундалуулхаhаа гадна, тэрэнэй хурьhэ утэгжүүлхэ, сабшалан сэбэрлэхэ талаар ехэ хүдэлмэри хэнэ. Эдэнэр үнгэрэгшэ намар, үбэлдөө Капчеранга, Нарин горхонууд дээрэ тошон халяагаад, хэдэн ондоли хүргөө. Тэрээнhээ сабшалан уhалха 1500 тонно уhан гараха байна. Мүн луговодуудай хүсөөр 500 ашаа шэбхэ сабшалан дээрэ гаргагдаба. Шэбхын гэдэмсээр тэрэниие тракторна балуураар тараажа, сабшалангай хурьhэндэ оруулха байна. Хониной хохир сабшаландаа ехээр гаргалсаа. Тэрэ хадаа бусад шэбхэдэ орходоо ургасые бүри ехээр дээшэлүүлдэг гэжэ нүхэр Саликов тоолоно.

Канаваннуудай доодо тээ нүхэ малтажа, тэрээн соогоо шэбхэ зөөжэ, уhанда, шэнгэрүүлээд, сабшалангай ургасада нэмэлтэ тэжээл түрүүшынхеэ үгэхэнь.

— Табяад гектар сабшаламнай намаг соо. Тэрээнhээ мүрэтэй ургаса абтанагүй. Бороо хурын ороходо тэрэнэй үбhэн уhанда абтажа, гарза болоно,—гэжэ луговод гомдоно.—Сабшаhан үбhэеэ саг соонь хуряажа шадангүй, шанарыень буурyулдаг байнабди.

Торины аймагай «Заветы Ильича» колхозой эрхим луговод Александр Васильевич Саликов нёдондо 50 гектар сабшалангай га бүриhөө 19 центнер үбhэ хуряаhан байгаа hаа, энэ жэлдэ 70 гектар талмайн га бүхэнhөө дунда зэргээр 20 центнер ургаса абаха зорилготой.

Н. Цыбенов.

Тарилгын дутагдалнуудые дары усадхаха

◆Агротехникэ наринаар сахиха. ◆Эртын тарилгые энэ гэһээр дүүргэхэ. ◆Кукуруза тарилгада һайнаар бэлдэхэ

Республикын аймагуудта хабарай тарилгын ябаса тухай 1956 оной майн 10-най мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

Аймагууд	Ороohото культурануудые тарилга	Тэрэ тоодо шэниисэ тарилга	Ногоон конвейертэ тарилга (гектараар)
Бичурын	61,4	82,8	348
Иволгын	57,1	68,8	77
Хориин	54,0	63,7	118
Тарбагатайн	50,9	72,4	20
Закаменай	49,6	82,0	—
Кударын	46,9	68,4	463
Хэжэнгын	45,3	51,5	—
Ториин	43,2	58,6	—
Кяхтын	40,8	41,6	99
Заиграйн	39,0	22,7	—
Мухаршэбэрэй	36,0	45,6	137
Сэлэнгын	30,9	39,7	57
Яруунын	27,2	64,9	—
Баргажанай	18,2	22,8	—
Кабанскын	17,8	24,1	5
Зэдын	17,8	18,4	120
Прибайкальска	16,2	23,9	78
Байкало-Кударын	12,9	19,6	—
Түнхэнэй	9,9	16,5	58
Курумканай	5,2	10,8	—

Республикын МТС-үүдтэ тракторна хүдэлмэриин ябаса тухай 1956 оной майн 10-нэй мэдээн

МТС-үүд	Түсэбэй дүүргэлтэ (процентээр)	1955 ондо нэгэ условно тракторта хэгдэһэн ажал (гектараар)	1956 ондо нэгэ условно тракторта хэгдэһэн ажал (гектараар)
Байкало-Кударын	31,7	205,3	224,9
Суулгын	30,0	183,4	196,8
Онино-Ключевскойн	29,1	129,4	223,6
Чесанын	25,5	103,7	149,3
Цагаан-Усанай	24,9	123,5	156,1
Погранична	24,2	145,2	170,9
Бургалтайн	23,5	139,9	124,8
Бага-Куналейн	22,8	119,0	158,6
Хэжэнгын	22,4	105,1	128,9
Саянтын	22,2	116,1	144,6
Хориин	22,2	111,8	151,5
Жиримскэ	22,0	92,1	132,4
Сэлэнгын	21,8	131,1	171,6
Бичурын	21,1	137,5	148,8
Курбын	20,9	111,0	157,4
Сүхын	20,6	123,7	120,9
Ториин	20,3	84,4	119,6
Хамнигадайн	19,8	108,2	107,4
Кяхтын	18,9	148,6	136,6
Үдын	18,4	90,9	128,5
Тарбагатайн	17,6	113,7	116,1
Ехэ-Куналейн	17,6	123,1	124,4
Иволгын	16,5	104,4	92,0
Селендумын	16,1	99,2	108,3
Хонхолойн	16,1	89,3	102,3
Ново-Брянска	15,5	94,2	109,7
Үшөөтэйн	15,4	128,3	115,0
Эгэтын	15,3	101,4	115,1
Түнхэнэй	14,9	120,9	106,4
Кырэнэй	14,9	93,0	82,6
Закаменай	14,9	96,9	87,3
Гашейн	13,9	93,2	93,9
Сосновско	12,5	54,8	80,6
Кабанскын	10,6	85,2	92,6
Куйтунска	10,0	48,9	60,4
Итанцын	9,4	64,8	60,1
Темлюйска	8,9	84,7	81,9
Баргажанай	5,8	75,5	45,6

Хэрээһэлүүлэн тариба

ИВОЛГА. Иволгын МТС-эй харьяата «Коминтерн» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Лубсанов) хабарай тарилгын хүдэлмэриие богонихон болзорто, эрхим шанартайгаар дүүргэхын түлөө бүхы хүсэеэ элсүүлэн хүдэлмэрилжэ байна. Майн 11-нэй мэдээгээр, тус колхоз эртын ороohото культура сүм тарижа дүүргэбэ. Иигэжэ тус колхоз Иволгын МТС-эй механизаторнуудтай хамта 11 үдэрэй туршада 1244 гектарта тарилга хэһэн, шэниисээ баранииень хэрээһэлүүлэн тариһан байха юм. Тиин тариһан бүхы талмайгаа катогоор даража, газарынь нягтаруулаа. Энэ колхозой полинууд дээрэ хүдэлмэриллэг нүхэд Бадмаев, Бальчинов, Лубсанов гэгшэдэй тракторна бригаданууд жэшээтэ һайнаар хүдэлмэрилөө. Нүхэр Иван Бадмаевай бригадын трактористнууд условно трактор бүхэнөөр 4 гектар зөөлэн хахалалга үдэр бүхэндэ хэхэ байгаа һаа, 5,8 гектар хэнэ. Тиигэжэ нүхэр Бадмаевай бригада социалистическэ мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлжэ, МТС-эйнгээ дирекциин ба партийна организациин дамжуулгын Улаан тугта хүртэбэ. Мүн нүхэр Бальчиновай бригада 2-дохи һуури эзэлжэ, дамжуулгын вымпелдэ хүртөө.

Трактористнууд нүхэд Домчин Бадмаев «ДТ-54» трактораар, Бальжин Бадмацыбиков «НАТИ» трактор дээрэ хүдэлмэрилхэ зуураа, үдэрэйнгөө даалгабариие 140 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

Е. Ринчинова.

Чесанада агротехникэ сахинагүй

Хабарай тарилгын эхилһэнһээ хойшо нилээд үни боложо байна. Энэ жэлдэ үндэр баян ургаса абахын түлөөдэ Хэжэнгын аймагай Чесанын МТС-эй механизаторнууд эрхим һайнаар оролдожо, хабарай тарилгые хаһа саг соонь үнгэргэхын түлөө тэмсэнэ.

Тарилгын түрүүшын үдэрнүүдһээ эхилэн, эндэхи механизаторнууд ажалай эрхим амжалта туйлаа. «Коммунизм» колхозой поли дээрэ хүдэлжэ байгаа № 3 тракторна бригадын тракторист нүхэр Х. Пинтаев «ДТ-54» трактораар газар хахалжа, нормоёо үдэр бүхэндэ 134 процент хүрэтэр дүүргэнэ. Мүн тракторист Г. Лхасаранов «АТЗ-НАТИ» трактораар тарилга хэжэ, нормоёо хододоо 140 процент дүүргэдэг юм.

Мүн тарилгын үедэ дэлгэрһэн мүрысөөндэ нүхэр Шамсудиновай № 2 тракторна бригадынхид түрүү зэргэдэ ябана. Энэ бригадынхид хүдэлмэридөө голодоһо гаргадаггүй, бүтээсэ ехэтэйгээр, шанар һайнтайгаар хахалдаг, тарилгаяа һайнаар хэдэг юм.

Зүгөөр тус МТС-эй зарим тракторна бригадануудта дутагдалнууд олон. Илангаяа № 1 тракторна бригадынхид (бригадирынь нүхэр Бороев) «Коммунизм» колхоздо газарые муугаар, гүйхэнөөр хахалһан байна. Жэшээнь, тракторист нүхэр Доржиев «ДТ-54» трактораар Тором гэжэ нютагта 5 гектар талмайда голодоһо гаргаһан байна. Энээнэй шалтагаанинь юуб гэхэдэ, энэ бригадын трактористнууд халаандаа гарахадаа машинаяа һайса шалгадаггүй, анзаһаяа тааруулан табидаггүй юм. Энээндэ нүхэр Доржиев зэмэтэй. Гадна, эндэхи тарянаҗалай бригадын бригадир нүхэр Цыдыпов поли дээгүүрээ ябажа, трактористнуудай хэһэн хүдэлмэриие шалгажа үзэдэггүй.

Тельманэй нэрэмжэтэ колхоздо иимэ ушар үзэгдэнэ. Жэшээнь, тракторист нүхэр Доржиевай агрегат тарилга хэжэ байха үедөө Харагдаха гэжэ нютагта сеялкэнүүдэйгээ сошнигуудай клапаниие тааруулангүйгөөр 8 гектар талмайда тарилга хэһэн байна. Тиихэдэ хордогдоогүй үрэһөөр 80 гектар газарта тарилга хэбэ. Гадна, тус колхоздо 40 гектар газар 13—16 сантиметр гүнзэгытэйгөөр хахалагдажа, тарилга хэгдэһэн байха юм. Мүн Маленковой нэрэмжэтэ колхозой № 6 тракторна бригадада 7 гектар талмай гүйхэнөөр хахалагдажа тарилга хэгдээ. Мүн эндэ 230 гектар газарта хордогдоогүй үрэһөөр тарилга хэгдэбэ.

Эдэ дутагдалнууд юун дээрэһээ гаранаб гэхэдэ, нэн түрүүн МТС-эй мэргэжэлтэд, дурсагдаһан колхозуудай агрономууд механизаторнуудай хэжэ байһан хүдэлмэриин бүтээсые хододоо шалгадаггүй.

Гэхэ зуура, тус МТС-эй тракторна паркын заһабарилга һайнаар дүүргэгдээ гэхын аргагүй. Үбэлэй сагта колхоздо хүдэлһэн тракторнуудай олонхинь тарилгын эхилхэдэ үшөөл заһагдажа байһан байна. «С-80» маркын нэгэ трактор МТМ соо мүнөө болотор заһагдажа байһаар. Тэрэнэй хэзээшье дүүргэгдэхэнь мэдэгдэнэгүй. Тиимэһээ хабарай тарилгын шахардуу сагта тус МТС-эй бүхы резервнүүдынь һайса хэрэглэгдэнэгүй.

Трактор болон хүдөө ажахын машинануудай заһабарилгын шанар муутайгаар хэгдэһэн дээрэһээ тарилгын үедэ машинануудынь эбдэржэ, заримдаа һаатана. Жэшээнь, № 9, № 2 тракторна бригадануудта хэдэн тракторнуудай тарилгада гарахатайнь сасуу подшипнигуудынь хайлашоо. Мүн № 3 тракторна бригадын «ДТ-54», «С-80» маркын хоёр трактор эбдэржэ, майн 4-һөө 9 болотор ажаллаагүй. Мүн Маленковой нэрэмжэтэ колхоздо сеялкэ муугаар заһагдаһан дээрэһээ зарим участогуудтань хоёрдохёо тарилга хэгдэһэн байна. Иимэ юумэнэй боложо байхада, эдэ колхозуудта ябадаг участково механик нүхэр Стогний ямаршье туһа хүргэнэгүй.

Энэ МТС-эй тракторна бригада бүхэндөө прицепщигүүдые үсөөрүүлээ һаань, ажалайнь бүтээсэ дээшэлжэ, хүнүүдынь харюусалга ехэтэй болохо һэн. Теэд мүнөө нэгэшье прицепщигые үсөөрүүлээгүй байна. Энээн тушаа хэмжээ абтанагүй.

Чимитов, манай тусхай корреспондент.

Түнхэнэйхид эртын тарилгые удааруулна

Түнхэнэй колхозууд энэ жэлдэ 9861 гектар талмайда ороohото культурануудай эртын тарилга хэхэ байна. Мүнөө 3000 шахуу гектартань тарилга хэгдээ.

Түнхэнэй МТС-эй харьяата «Красный пахарь» колхоз, (түрүүлэгшэнь нүхэр А. Байбородин, парторганизациин секретарь нүхэр И. Воронин) эртынгээ тарилгые дүүргэхэеэ байна. Эндэ бүхыдөө 585 гектар талмайда эртын тарилга хэгдэхэ юм. Мүнөө тус МТС-эй № 2 тракторна бригадынхид 548 гектартань хэрээһэлүүлэн тарилга хэбэ.

Энэ колхозой поли дээрэ ажаллажа байһан тракторист Ш. Галсанов «ДТ-54» трактораар 35 гектар тарихын орондо 60 гектар, тракторист И. Шелехов «У-2» трактораар 12 гектар тарихын орондо 19—25 гектар тарина. Мүн трактористнууд М. Шохин, И. Сороковиков гэгшэд үдэрэйнгөө даалгабариие хододоо үлүүлэн дүүргэнэ. Эндэ механизаторнуудай байха байрань һайнаар түхеэрэгдэжэ, тэдэнэр сүлөөтэй сагаа культурнаар үнгэргэхэ аргатай болонхой.

Тус МТС-эй харьяата Хрущевой, Булганинай, Сталинай (Толтой), нэрэмжэтэ колхозууд эртынгээ тарилгые эмхитэй һайнаар үнгэргэнэ. Бүхы дээрээ энэ МТС-эй харьяата колхозууд 1793 гектар талмайда эртын тарилга хэбэ.

Гэбэшье, Кырэнэй МТС-эй харьяата колхозууд 4620 гектарай орондо оройдоо 780 гектарта тарилга хээ. Эртынгээ тарилгые түргэдхэхын тулада МТС-эй болон колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд хүсэд һаналаа табинагүй. Эндэ зарим колхозууд майн 10-даар лэ тарилгадаа ороһон байна. Энэ аймагай нүгөө МТС-эй харьяата колхозуудай майн 5—6 наар тарилгада ороод байхада, тиихэ арга боломжо эндэшье байгаа.

XX партсъездын нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь А. Будаев, агрономынь Намжилов) оройдоо 30-аад гектарта тарилга хээ. Энэ колхоз майн 10-да тарилгадаа ороһон байна. Мүн Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо 50 гаран гектарта тарилга хэбэ.

Иигэжэ Кырэнэй МТС-эй, харьяата колхозуудайнь хүтэлбэрилэгшэд эртын тарилгые һаатуулжа байна.

Г. Данзанов,

СССР-һээ Лондондо байдаг Посольство, Великобританиин Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерство нотонуудые абалсаба

СССР-һээ Лондондо байдаг Посольствын Великобританиин Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерстводэ эльгээһэн ното

СССР-һээ Лондондо байдаг Посольство Великобританиин Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерстводэ майн 4-дэ иимэ удхатай ното эльгээбэ:

«СССР-һээ Великобританида байдаг Посольство Великобританиин Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерствые хүндэлжэ байдагаа гэршэлээд, дооро дурсагдаһан зүйлые мэдээсэхэ золтой байна.

Советскэ сэрэгэй корабльнуудай Портсмудта байха үедэ, апрелиин 19-нэй 7 час 30 минутада, советскэ корабльнуудай матросууд советскэ эскадренна миноносецуудай бортнуудай хоорондо тамаржа ябаһан водолазые хараһан байна. Хүлдөө һэлюуртэй водолазна хүнгэн хара костюм үмдэһэн водолаз 1—2 минутын туршада уһан дээрэ харагдаһанайнгаа һүүлээр «Смотрящий» гэжэ эсминецэй бортын хажууда уһа руу дахяад ороһон байгаа.

Советскэ корабльнуудай отрядай командир контр-адмирал В. Ф. Котов Портсмутска далайн-сэрэгэй базын штабай начальник контр-адмирал Бернеттэй хөөрэлдэхэ зуураа, советскэ корабльнуудай байһан газарта эсминецүүдэй бортнуудта ойрохоно водолазай харагдаһан энэ ушарта анхарал хандуулһан байгаа.

Контр-адмирал Бернет советскэ корабльнуудай бортнуудай дэргэдэ водолазай харагдаһан ушарые от... таһа арсаад, энэ үедэ портдо ... долазна ямаршье хүдэлмэри ... дээгүй гэжэ мэдүүлһэн байна. Те... бодото дээрээ, энэ оной апрели... 30-да английскэ хэблэлдэ толил... доһон мэдээсэлнүүдһээ харах... советскэ корабльнуудай Портсм... та байһан райондо английска ... лайн-сэрэгэй командованиин во... лазна нюуса туршалга хэһэн ... римтань тодорно. Тэрээнһээ га... энэ туршалгын хүдэлмэриһөө ... ложо английска водолаз хосор... байна.

Водолаз Крэббын хосорһон ту... бэшэхэдээ «Дейли Скетч» газе... иигэжэ мэдээсэһэниие һануул... эли болохо байна:

«Тэрэ хадаа «Орджоникидзе» ... жэ ородой крейсерэй байһан га... һаа холо бэшэ, туршалгын ... хүдэлмэриин хэгдэжэ байһан га... та, Стоуксбэйдэ һүүлшынхеэ ... руу ороһон байгаа».

Портсмут гэжэ английска дал... сэрэгэй базада айлшалжа бай... советскэ сэрэгэй корабльнуу... бортнуудай дэргэдэ водолазна ... са туршалга хэжэ байһан эды ... нээн жэгтэй баримтые шухала уд... шанартай гэжэ тоолон, Посольств... болбол энэ асуудал тушаа тайлб... риие Великобританиин Гадаады... Хэрэгүүдэй Министерствоһээ аба... һаа, тэрээндэ баясаха байна».

СССР-эй Лондондо байдаг Посольстводо Великобританиин Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерствын эльгээһэн ното

СССР-һээ Лондондо байдаг Посольство Великобританиин Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерствоһээ майн 9-дэ иимэ ното абаба:

«Великобританиин Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерство Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Посольствые хүндэлжэ байдагаа гэршэлээд, посольствын майн 4-нэй нотодо доро дурсагдаһан харюу үгэхэ золтой байна.

Элитээр мэдээсэгдэһэнэй ёһоор, 3-дахи рангын капитан Крэбб водолазна туршалга хэһэн байгаа, тиин энэ туршалгын үедэ үхөө гэжэ ба... саамжалагдана.

Советскэ эскадренна миноно... цуудай хоорондо тамаржа ябах... советскэ сэрэгэй корабльнууд дээр... һээ харагдаа гэжэ советскэ нотод... тор хэлэгдэһэн водолаз хадаа 3-д... хи рангын капитан Крэбб байгаа ... жэ һанамаар. Миноносецуудай дэ... гэдэ тэрэ ямаршье зүбшөөлгүйгөө... ошоо, тиин Дээдэ зэргэтын Прав... тельство энэ ушар тушаа гэмш... мэдүүлиэ».

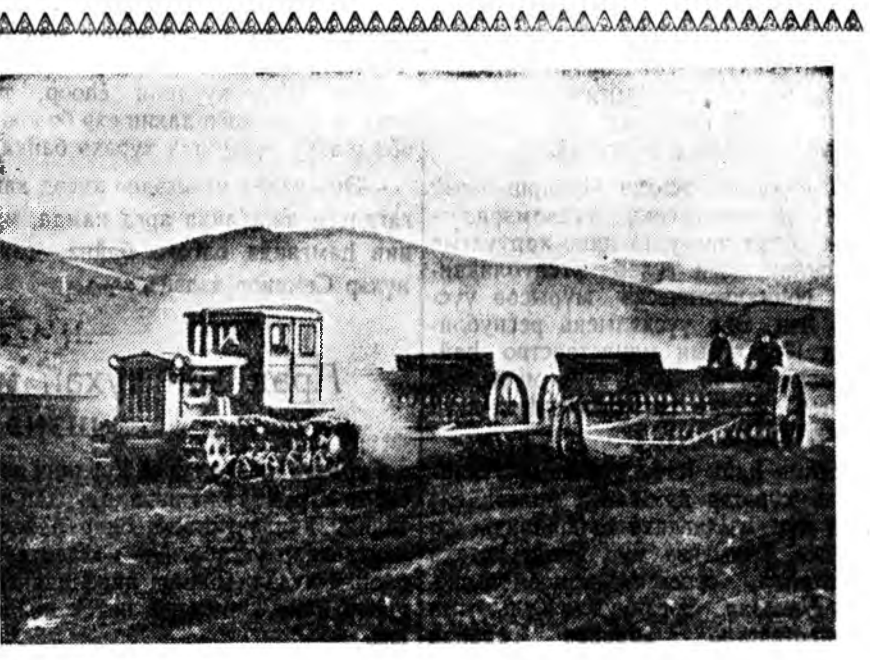
Түл һайнаар абана

Хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэдтэ парти болон правительствын хандаһан Хандалга Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хонишодой дунда халуунаар дэмжэгдээ. Тэдэнэр малай үбэлжэлгые илангаяа түл абалгые хоролтогүйгөөр үнгэргэжэ байна.

Колхозой эрхим хонишон Д. ...дыпов отарынгаа хонидой түл ... гада һайнаар бэлдээ. Олонхи хо... дынь хүшэ шадал һайнтай. Тии... һээ тэндэ түл абалга амжалтат... гаар үнгэргэгдэнэ. Мүнөө тэрэ... отарада 300 гаран хурьгад аб... таад, хоролтогүйгөөр түлжүүл... жэ байнхай. Хонишодой бригад... хүдэлмэрилэгшэд Г. Цыдыпова, ... Бадмаева, ВЛКСМ-эй райком... тус отарада хүдэлмэрилхөөр эльгэ... дэһэн комсомолецууд М. Г. Зай... ва, А. А. Дунаева гэгшэд һайна... хүдэлнэ.

Тэрэшэлэн ахалагша хонишон ... Н. Гармаевай отарада түл абал... эмхитэйгээр үнгэргэгдэнэ. Тэн... 150 гаран хурьгад абтаад, һайна... түлжүүлэгдэжэ байна.

Ц. Жамбалов.

Тарбагатайн аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз эртын тарилгые дүүргэбэ. Эндэ Ехэ-Куналейн МТС-эй 6-дахи бригадын тракторист Е. Сазонов үдэр бүри 38 гектарай орондо 43—48 га талмай дээрэ тарина.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Сазоновой агрегат Доодо Булан нютагта һүүлшын гектарта тарилга хэжэ ябана.

А. Мантаевай фото.

Хүдөө ажахын продукциие үнэ сэн багатайгаар абая!

ЮУН ҺААЛТА ХЭДЭГ БАЙГААБ?

Һая хори хүрэжэшье гү даа, үгышье гү ябаһан залуухан, шииираг шамбай янзын хүбүүн бахана болохо гэрьтой бүдүүн модоной үзүүр хирбэжэ, хүлһэн болотороо түргэ түргэн сабшана. Үмдэниинь тоһон тоорог болошонхой, бензин, автолтой нилээд танил болоһон хүн гэжэ ойлгожо ядахаар бэшэ.

Һүхээ далайха, сабшаха янзыень харахада балай дүйгүй хэбэртэй: һүхынь эри нэгэ саанань, нэгэ наананъ тудажа, далбагар, далбагар сабшадаһануудай орондо миин хэршэдэһэ, бутардаһанууд зүг бүхэн тээшээ сэсэрнэ. Энэ үедэ саанань тамхилжа һууһан үбсүүндээ хүрэмэ улаан шаргал һахалтай үбгэжөөл хажуудань ерэжэ:

—Миха, ши яарангүйгөөр хоностойхоноор, сабшаһан руугаа һүхэеэ буулгажа байгыш,—гээд һүхыень абажа, хэды еды сабшажа харуулна.—Юундэ итэрынь палуулнабши? Эрид эридхэнээр сабшахадашни—өөртэшни амар, модондошье арьбан байха,—гэжэ нэмээнэ.

Иигэжэ үбгэн залуу хоёр дархашуулай хөөрэлдэжэ байха үедэ һалхин хургажа, хойто ташаланда хойноо хоёр сеялкэ шагтагалаад, таряа тарижа байһан трактораи абяан элихэнээр дуулдашана. Тракторай хойно—бүтүү хара тооһон.

— Шинии нүхэд гү?—гэжэ үбгэжөөл хүбүүнһээ асууна.

— Тиимэ. Шамаяа шаналиа, ерэ гэнэгүй гү?

— Үгы ааб даа. Сеялкэшэнэй байгаа хада прицепщигэй хэрэгыншье үгы юумэл даа. Тиин тиин гэһээ багахан тракторнуудта оройдоошье хэрэггүй. Миниi заримдаа тойбо боложо, хүнүүдэй нюдэндэ торсолдожо, тэрээн хударябахаш. Би үнинэйл ябашаха, колхозойнгоо бригадада хүрэжэ ерэхэ гэжэ һанагша һэм. Тиихэдэмни прицепщик хэрэгтэй хүн гээшэ, хожомоо механизатор болохош гэжэ байгаад, тракторна бригадада эльгээжэрхидэг байһан юм.

— Зай, Миха, хожом тракторист болоно аабзэш. Харин мүнөө модоной дархан боло. Прицепщигүүдые олоорнь үсөөрүүлжэ байһаниинь ехэл һайн гэжэ һанагшаб. Бодоод үзыш, эгээ ажал хэхэ, залуу залуу хүбүүдыемнай хори—гушаарнь тракторна бригадада абшадаг байгаа ха юм.

Иимэ хөөрэлдөөн һая Тарбагатайн аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой Булан гэжэ газартахи гахайн байрын газаа болоо. Эдэ хүнүүд гахайнуудай зундаа байха һарабша барижа байгаа юм. Тэрэ залуу хүбүүн урдань хэдэн жэл соо прицепщигээр ябажа байһанаа бэшэ арба гаран нүхэдтэеэ хамта мүнөө колхоздоо ерээд, барилга хэлсэжэ байна.

Ушарынь хадаа Ехэ-Куналейн МТС-эй тракторна бригаданууд мүнөө жэлэй хабарай тарилгаһаа эхилжэ, саашадаа ургуулһан таряанай өөрынь үнэ сэнгые эрид хороохо, мүнгэ зөөри багаар гаргашалжа, ороohо таряа, кукуруза, овощь, хартаабха болон бусад культурануудые ехээр ургуулха гэжэ шиидээ. Тиигээд механизаторнуудай ажал хүдэлмэридөө эзэн ёһоор хандажа, арга боломжонуудаа тооложо үзэхэдэнь, хэдэ хэдэн хүнүүдые бригадаһаа сүлөөлжэ, колхозой ажалда эльгээхэ арга бии байһаниинь элирбэ.

Урдань МТС-эй тракторна бригадануудта бригадирһаа гадна, үшөө тэрэнэй туһалагша гэжэ арбан хүн ябадаг байгаа. Механизаторнууд, хамагай түрүүндэ, энэ тушаалые үгы хэхэ гэжэ шиидхэбэ. Тиигэжэ 10 хүн сүлөөржэ үгөө. Механизаторнуудта бригадирай туһалагша хэрэгтэй байгаа гү? Үгы. Мүнөө бригадануудта дүй дүршэл, мэргэжэл ехэтэй механизаторнуудай олон болоһон сагта, инженерно-техническэ кадрнуудаар, автотранспортаар МТС-эй һайнаар хангагдаад байһан сагта бригадирай хажууда тэрэнэй туһалагша гэжэ хүнэй ябаһан оройдоошье хэрэггүй. Бригадирай туһалагшад юу хэжэ, ямар ажал бүтээжэ байдаг байгааб?

Балай ажалшьегүй, бригадирай энэ тэрэ заабаряар агрегадһаа агрегадта ошожо, ямар нэгэн тракторай гү, али бусад машинын эбдэрээ, зогсоо һаань, трактористтай хамта эндэ тэндэнь хоёр-нэгэн тоншолсодог, тоо мэдээнүүдые суглуулдаг байһан юм. Теэд үнинэй, дүй дүршэл ехэтэй трактористнууд тэрэнэй туһаламжые балай хэрэглэдэгшьегүй, трактор машинануудаа өөһэдөө һаадгүйгөөр заһажархидаг байгаа.

Эдэ хүнүүдтэ гансахан нёдондо жэл хамта 8600 ажалта үдэр үгтэжэ, аяар 1100-гаад пүүд таряан, 50-аад мянган түхэриг мүнгэн түлэгдэһэн байна. Энэ ехэ гаргаша мүнөө үгы болгогдоо. Гадна, тэдэнэрэй олонхинь тракторай рульда һуужа, үлөөшэдынь колхозой ажалда ошоо.

Мүн, урдань тракторист бүхэндэ нэгэ прицепщик үгтэдэг байгаа. МТС-эй дирекци колхозуудтайгаа типовой договор баталхадаа тэбхэрхэн тоо—100 хүнүүдые прицепщигээр эридэг, тэдэнээ абадагшье байһан юм. Жэшээлхэдэ, үнгэрэгшэ жэлдэ эгсэ 100 хүн прицепщигээр ябаа. Энэ жэлдэ арга боломжонуудаа тооложо үзөөд, байхадань прицепщигүүдэйнгээ хахадһаа олониень үсөөрүүлхэ аргын бии байһаниинь элирбэ. Хабарай тарилгын үедэ ганса газар хахалжа байһан тракторнуудта прицепщик табигдаа. Тэдэ прицепщигүүд үрэһэ тариха үедэ сеялкэшэн болоод байна. Тиигэжэ мүн колхозһоо сеялкэшэн гэжэ тусхай хүнүүд абтахаяа болёо. «Беларусь», «ХТЗ-7», «У-2», «СХТЗ» маркын бага тракторнуудта прицепщик оройдоошье табигдабагүй. Урда жэлнүүдтэ модоной үндэһэ һугалдаг «С-80» тракторта аяар 4 прицепщик ябадаг һаа, мүнөө гансахан хүн табигдаад, үлүү һайнаар хүдэлнэ.

Иигэжэ мүнөө МТС-эй тракторна бригадануудта оройдоол 46 прицепщик тоологдоно. Эдэнэй 24-ниинь МТС-эй хүнүүд. Энэ жэлдэ һургуули дүүргэһэн трактористнууд, комбайнернууд прицепщигүүдээр табигдаба. Колхозуудһаа оройдоол 22 хүн абтаа. Хабарай тарилгын дүүрэхэлээр прицепщигүүд үшөө үсөөрүүлэгдэхээр хараалагдана. Прицепщигүүдые үсөөрүүлһэнэй ашаар хэды ехэ ажалта үдэр алмагдаа гээшэб! Үнгэрэгшэ жэлдэ прицепщигүүдэй ажалта үдэртэ 360-аад пүүд таряан, 60-аад мянган түхэриг мүнгэн түлэгдөө.

Иимэ олон хүнүүдые сүлөөрүүлээд байхада машина техникэ муугаар ашаглагдана аа гү, ажал хүдэлмэридэ һамшалта болоо гү гэхэдэ,—үгы, үшөөл һайн үрэ дүн харуулагдана. Прицепщиггүйгөөр хүдэлмэрилжэ байһан олон тракторист нууд урданайхиһаа үшөө бүтээсэ ехэтэйгээр, шанар һайнтайгаар ажаллана. Тиигэжэ тарилгын урдатээхи хүдэлмэри саг болзортоо хэгдээд, хабарай эртын тарилга богони болзорто, олонхи бригадануудта арбаад хоног соо дүүргэгдээ. Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой полинууд дээрэ хүдэлмэриллэг Сазон Честяковой табадахи бригадынхид ороohото культурануудай эртын тарил... 7 үдэр соо дүүргээ.

Үлүү хүдэлмэри хэжэ байдаг ... олон хүнүүдэй сүлөөрүүлэгд... жэлдэ 20—30 мянган ажалта үдэр... алмагдаад байхада урдань механи... заторнууд, коммунистнууд, МТС... болон колхозуудай хүтэлбэрилэгш... юу хаража, юу бодожо байдаг ба... гаа гээшэб гэһэн асуудал заатаг... гарана. Ургуулһан, хуряаһан ург... самнай хэһэн, гаргашалһан аж... лыемнай, мүнгэн зөөриемнай ... рюулна гү, килограмм ороohон ха... сэнтэй болоноб гэжэ МТС-эй хүт... бэрилэгшэд, мүн механизаторн... коммунистнууд өөһэдөө һайн... тооложо, бодожо үзэдэггүй, ... хүдэлмэридөө, мүн ниитын, колх... зөөридэ эзэн ёһоор хандадаггүй ба... гаа. Мүн хэр заяанай үг... «дээрэһээ заабариин» байхада бри... гаданууд «тиимэл ёһотой юм ... даа» гээд лэ хуушанайхяараал бри... гадирай туһалагшанарые, прице... щигүүдые олоор баридаг бай... Теэдшье хүдөө ажахын хүдэлмэр... нүүдэй эхилхын урда тээ тракторис... нуудаа, илангаяа прицепщигүүд... бүридүүлээ гүт, үгы гү гээд аймаг... сомонһоо шанга эрилтэ таби... байһан юм. Эдэ бүгэдэ хадаа у... гуулһан таряанайнгаа үнэ сэнгы... доошолуулхын түлөө тэмсэлд... механизаторнуудта һаалта боло... байгаа.

Энэ жэшээ дээрэһээ харахада, со... ветскэ хүн бүхэн, механизатор, кол... хозник бүхэн, МТС болон колх... зуудай хүтэлбэрилэгшэд ажал хүдэл... мэридөө, зөөри хогшолдоо эз... ёһоор хандаха, элдэб жэжэ бо... хэрэгтэ хэрэггүй хүдэлмэрин... тэ олон хүнүүдые барихаяа боли... үлүү тушаалнуудые зоримгойг... үгы болгохо ёһотой.

Д. ЦЫРЕНЖАП...
манай тусхай корреспонд...

ГҮРЭНЭЙ ТРЕТЬЯКОВСКО ГАЛЛЕРЕЙН 100 ЖЭЛЭЙ ОЙДО

1856 УРАНҺАЙХАНАЙ ҮЗЭСХЭЛЭНТЭ БАЯЛИГ 1956

РАГ ДЭЭРЭ: «В. И. Ленин трибуна дээрэ» гэһэн уранзурааша А. М. Герасимовай зураг.

аг бүхэниинь һонирхолтой, онсо шэнжэтэй

усствода ехээр шүтэдэг Третьяков ородой нацио- а зураглан харуулха искусствын галлерейе зуун саана нээһэн юм. Тэндээ уранзурагай, графи- скульптурын эрхим зохёолнуудые суглуулһан а. Ингэжэ искусствын тус һалбариин хүгжэлтэдэ ков үнэтэй оруулалта хээ һэн. Агууехэ Октяб- революциин ашаар Третьяковско галлерей улам хүгжэхэ аргатай боложо, бүри олон зохёолнууд лагдаһан байна.

гайхамшагта галлерейн нүүдэл выставкые улан- ид эндээ хараха золтой байба. Би Третьяковско ейе Москвада хараһаншье байгаа һаа, энэ кые түрэл Улан-Удэдээ ехэл һонирхожо хара- эрэнэй хаагдатар үшөө нэгэ ерэжэ хараха хү- эйб.

выставкые харахаяа залуушье, наһатайшье хү- рэнэ. Тэдэнэй зариманиинь портредүүдые, нү- иманиинь байгаалие харуулһан зурагуудые, инь натюрмортнуудые һонирхон харана. Энэ советскэ хүнүүдэй культурна хэмжээнэй улам эшэлжэ байһые гэршэлнэ.

э харуулагдаһан зурагуудай энэнь бултанһаа онирхолтой гэжэ хэлэхын аргагүй. Зураг бү- ь онсо һонирхолтой, онсо илгаатай. Тиимэһээ артинанууд хүниие һонирхуулна.

эжэ Третьяковско галлерейн бүхы хүдэлмэри- тэ саашадаа бүри ехэ амжалта туйлахыень энэ кэ хараад байхадаа хүсэнэбди.

Б. Сампилов, худөө ажахын наукануудай кандидат, зооветинститудай багша.

Минии хүсэлэн

ыставкые ехээр һонирходогби. Тиимэһээ бүхы дээрэ мэдээжэ болоһон Третьяковско галле- үүдэл выставкые угаа ехээр һонирхожо хара- э выставкэдэ революциин урда тээхи болон э үеын уранзураашадай бодото картинанууд харуулагдана. Третьяковско галлерейн зура- эндээ, Улан-Удэдөө хараха гээшэ ехэ зол болоно. Ородой агууехэ уранзураа- епин, Шишкин, Айвазовский, Тропинин, Ма- , Суриков, Васнецов, Верещагин, Герасимов бусадай өөһэдынь гараар зурагдаһан гайхам- зурагуудые хараха гээшэ айхабтар һонирхол- уу. Выставкын залнууд дотор олон арбаад, хүн нэгэн доро ябажа харана. Хараһан, һо- он юумэн тухайгаа хүнүүд хоорондоо хөөрэл-

ковско галлерейн нүүдэл выставкэ эмхидхэл- дхашанартай. Энэ хадаа үргэн ниитэ арад зо- мүүжүүлгэдэ туһатай байна. Тэдэнэр ородой культура ба искусствын түүхэтэй танилсаха

рхолтой выставкые эмхидхэгшэдтэ баяр хүргэ- аа, саашадаа иимэрхүү выставкэнүүдэй хододоо дэмнай нээгдэжэ байхые хүсэнэб.

. Шулунов, «Механлит» заводой хүдэлмэришэн.

Выставкын дэбтэрһээ

Гүнзэгы удхатай зурагууд

яковско галлерейн нүүдэл выставкэдэ харуу- н зурагууд уран гоёор зурагдаһан ба ехэ гүн- атай байна. Ородой классигуудай, мүн совет- зураашадай гайхамшагта зурагуудые хаража, онирхобобди.

адаа иимэ выставкэнүүдэй хододоо эмхидхэг- айхые хүсэнэбди.

Ю. Шайдуров, В. Дагаев, Зэдын аймагай Цагаан-Усанай МТС-эй механигууд.

* * *

ковско галлерейн выставкэ дээрэ уранзураа- ловой зураһан «Наратай үглөөгүүр», Рыбчен- раһан «Кремлиин зураг» ба бусад бидэнэрые онирхуулба.

Шура Малофеева, Таня Севальникова, Улан-Удын 2-дохи һургуулиин 4 «б» классай һурагшад.

Гүрэнэй Третьяковско галлерей

Мүнөө бүхы советскэ арад гүрэнэй Третьяковско галлерейн эмхидхэгдэһээр 100 жэл гүйсэһэнэй алдарта ойе тэмдэглэжэ байна. Гүрэнэй Третьяковско галлерей хадаа ородой зураглан харуулха искусствын гайхамшагта баялиг мүн.

Москвагай промышленник Павел Михайлович Третьяков (1832—1898 он) тус галлерейе анха түрүүн эмхидхээ. Үзэл бодолоороо, общественно ажалаараа П. М. Третьяков тэрэ үеын ородой общественна түрүү зонуудай эгнээдэ ородог юм.

1856 оной май һарада П. М. Третьяков Н. Г. Шильдер гэжэ уранзураашын бүтээһэн «Искушение» гэжэ бишыхан картиные худалдан абаһан байна. Энэ хадаа тус галлерейн эмхидхэгдэһэн олоһон эгээ түрүүшын зураг байгаа.

1861 ондо ородой гайхамшагта уранзурааша В. Г. Перовой зурагууд тус галлерейдэ орожо эхилээ һэн. «Сельский Крестный ход на пасхе» гэжэ тэрэнэй зурагынь тон түрүүн эндэ абтаа.

П. М. Третьяков мүн XIX зуунжэлэй 70—90-ээд онуудай нүүдэл-уранзураашадтай нягта холбоо барисаатай байгаа. Тиимэһээ Третьяковой эмхидхэһэн галлерейн нүүдэл-уранзураашадай уранзурагууд тон олоор, хүсэдөөр суглуулагдаһан.

1871 ондо анха түрүүшынхеэ нээгдэһэн нүүдэл-уранзураашадай выставкэһээ П. М. Третьяков «Петр ба Алексей» гэжэ зурагые галлерейдээ абаһан байна. Энэ зурагай авторынь уранзурааша Н. Н. Ге байгаа.

Мүн түрэл Эхэ оронойнгоо байгаалие харуулһан зурагууд тус галлерейдэ олоор ороо. Эндэ Ф. Васильевай, Шишкинэй, Куинджиин, Айвазовскиин гоё һайхан нютаг ороноо харуулһан картинанууд бии. П. М. Третьяков тэрэ үеын литература, искусствын суута ажал-ябуулагшадай дүрэ портредүүдые захижа зуруулаа һэн.

1874 ондо В. В. Верещагинай «Туркестанска сери» гэжэ хэдэн олон гайхамшагта зурагууд абтаа һэн. Эдэ зурагуудтаа В. В. Верещагин дэлхэйн түүхэдэ анха түрүүшынхеэ сэрэг дайнай шуһата хюдалгые гоёондүйгөөр, тэрэ шэнжэн зуража, дайн сэрэг хадаа юрын ажалша зоной ажабайдалда һандарал, хохидол асарна гэжэ харуулаа.

XIX зуунжэлэй 70-аад оной хуушаар тус галлерейдэ И. Е. Репинэй зурагууд орожо эхилээ. Мүнөө тус галлерейдэ И. Е. Репинэй бүхы һайн һайн гайхамшагта зурагуудынь бултадаа суглуулагданхай. Тэдэнэй тоодо «Запорожецууд», «Хүлеэлгэгүй», «Хатан тайжа Софья», «Курска губерниидэхи крестнэ горо» ба И. Е. Репинэй эгээ суутай «Иван Грозный ба тэрэнэй Иван хүбүүн 1581 оной ноябриин 16-да» гэжэ картинань тус галлерейдэ табяатай.

П. М. Третьяков ородой нүгөө агуу ехэ уранзурааша В. И. Суриковай уран зурагуудые суглуулжа ороо һэн. Суриковай зохёол хадаа ород арадай үнгэрһэн үе сагайнь гайхамшагта түүхые харуулха зуураа, арад зоной үнгэрһэн үеын түүх» зэмэшэргүй харуулаа дүүрэнгэй юм гэһэн удха бодолые гаргадаг.

70-аад онуудай хуушаар Репинэй шаби—залуу В. А. Серовой зурагууд тус галлерейдэ орожо эхилбэ.

П. М. Третьяков хадаа дайралдаһан, тушаалдаһан һайн һайн зурагуудые хамагүйгөөр суглуулжа байгаа бэшэ, харин тэрэнэй суглуулһан зурагуудынь XIX зуунжэлэй хоёрдохи хахадай үеын ородой зураглан харуулха искусствын түүхэтэ хүгжэлтые тон дүүрэнээр харуулна.

1892 ондо Павел Михайлович Третьяков өөрынгөө суглуулһан, мүн наһа барһан ахынгаа — Сергей Михайлович Третьяковой суглуулһан зурагуудые Москва городто бэлэг болгон бариһан байна. Бэлэг үргэхэ үедэнь тус галлерейдэ 1840 гаран картинанууд байгаа.

1899—1901 онуудта Третьяковой галлерейн байшангынь уранзурааша В. М. Васнецовой эскизээр һэльбэгдэн баригдаа.

Агуухэ Октябриска социалистическэ революци арад зондо эрхэ сүлөө олгожо, эрдэм соёлой үргэн харгы нээһэн байна. Третьяковско галлерейдэ имагтал интеллигенци бэшэ, мүн хүдэлмэришэд, таряашад, сэрэгшэд, һурагшад олоороо ородог болоо һэн.

1918 оной июниин 3-да В. И. Ленин Третьяковтоной галлерейе гүрэнэй зоорһо болгохо тушаа Арадай Комиссаридай Соведэй тогтоолдо гараа табиа.

Октябриска революциин һүүлээр Гүрэнэй Третьяковско галлерейдэ ородой зураглан харуулха искусствын национализацилагдаһан бусад суглуулбаринууд орһон байна. Тиин 1925 ондо Румянцевска суглуулбари (Румянцевска музей) гүрэнэй Третьяковско галлерейтэй нийлүүлэгдэһэн байна. Румянцевска музейдэ ехэнхидээ XVIII зуунжэлэй, мүн XIX зуунжэлэй түрүүшын хахадай үеын уранзураашадай зурагууд суглуулаатай. Тиимэһээ гүрэнэй Третьяковско галлерейдэ XVIII зуунжэлэй үеын, мүн XIX зуунжэлэй түрүүшын хахадай үеын ородой зураглан харуулха искусствын тусхай таһагууд бии болгоодоо һэн.

Гадна, Октябриска революциин һүүлээр гүрэнэй Третьяковско галлерейдэ эртэ үдын ородой искусствын тусхай таһаг эмхидхэгдээ. Тус таһагта XI—XII зуунжэлэй Киевскэ, Новгородско Русиин шухаг зураг, икононууд табяатай юм. Тусхайлхада, «Владимирска богоматерь» Рафаэлиин суута «Сикстинскэ мадоннаһоо» доошо бэшэ эхэ хүнэй сэдьхэл зүрхые, эрхэлэг хатуу харуулһан картина бии.

XV зуунжэлэй Москвагай искусствые харуулһан тусхай таһаг бии. Тэрэ үеын ородой искусствын гайхамшагта уранзурааша Андрей Рублевой зураһан «Троица» болон бусад зурагууд харуулаа.

20-ёод онуудай һүүлээр, 30-аад онуудай эхээр гүрэнэй Третьяковско галлерейдэ советскэ искусствын таһаг эмхидхэгдэжэ һэн. Эндэ советскэ үеын гайхамшагта уранзураашадай зохёол зурагууд бултадаа бии юм.

Советскэ искусство манай социалистическэ общественна хүгжэлтын бүхы шатануудые харуулна. Октябриска социалистическэ революци, гражданска дайн, индустриализаци, колхозно байгуулалта, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайн ба бусад түүхэтэ событинүүд гоё һайхан зурагуудта харуулагдана. Эндэ советскэ мэдээжэ уранзураашад Куприянов, Крылов, Соколов (Кукрыниксы) гэгшэдэй зураһан гитлеровско алуурашадай штабай һүүлшын минутанүүдые харуулһан «Эсэс» гэжэ картина бии юм.

Мүнөө гүрэнэй Третьяковско галлерейдэ дайнай һүүлшын амгалан тайбан үеын ажал, жаргал, мүн эб найрамдал, арадуудай хани барисаа харуулһан удхатай зурагууд олоор ороно.

Третьяковско галлерейдэ хамта дээрээ ородой зураглан харуулха искусствын нэгэ мянган жэлэй түүхэ харуулагдана гэшэ. Тиимэһээ гүрэнэй Третьяковско галлерей бүхы дэлхэйдэ мэдээжэ, удхашанартай зураглан харуулха искусствын баялиг байһаниинь дамжаггүй. Эндэ ерэшэд ородой болон советскэ уранзураашадай гайхамшагта зурагуудые харана. Эдэ зурагууд манай Эхэ ороной үнгэрһэн түүхэтэ үеые, мүн мүнөөнэй паруул һайхан байдалые харуулна. Гүрэнэй Третьяковско галлерей хадаа советскэ хүнэй эстетическэ, культурна болбосоролые дээшэлүүлдэг оюун ухаанай сэгнэшэгүй баялиг болоно.

Уранзурагуудай нүүдэл выставкэ

Республикын столица—Улан-Удэ городто уран зуралгын, скульптурын, графикын нүүдэл выставкэ нээгдэбэ.

Третьяковско галлерейн зурагуудһаа асарагдажа, выставкэдэ табигдаһан зохёолнууд соо ородой ба советскэ уранзураашадай эрхим һайн зурагууд бии.

XVIII зуунжэлэй эсэстэхи искусство хадаа ехэнхидээ баяд дворянуудай портредые, гоё һайхан байгаалие харуулдаг байгаа. Ородой искусствын энэ үеын хэдэн олон зурагууд тус выставкэдэ табяатай.

XIX зуунжэлэй түрүүшын хахад хадаа түүхэтэ событинуудаар элбэг юм. 1812 ондо болоһон Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайн, 1825 оной событинуудаар дашарамдан ургаһан национальна ба демократическа хүдэлөөн искусствода, уран зуралгада ехэ нүлөө үзүүлһэн байна. Тиимэһээ уранзураашад тушаалта ноёдой портредүүдые зурахаяа болижо, бодото байдалые харуулһан зурагуудые зуража эхилһэн юм. Уранзурааша А. Г. Варнекын «Кукла бариһан Томиловай портрет» гэжэ зураг үнэнтэ байдалые элеэр харуулна. Тиихэдэ С. А. Кипренскиин эрэшүүл ба эхэнэрнүүдые харуулһан зурагууд бодото байдалые үнэн зүбөөр тайлбарилна. Уранзураашад В. А. Тропининай, А. Г. Венециановай, П. А. Федотовой, А. А. Ивановой ба бусадай зурагууд хадаа тэрэ үеын байдалые үнэн зүбөөр харуулһаараа илгарна.

XIX зуунжэлэй жараад онуудта дэлгэрһэн революционно-демократическа үзэл бодол хадаа искусствын хүгжэлтые нилээд түргэдхэһэн байна. XIX зуунжэлэй хоёрдохи хахадта ородой уранзураашад өөһэдынгөө творчествые арад зоной ажабайдалай темэдэ зорюулдаг болоо һэн. Тэрэ үедэ арадай дундаһаа гараһан ородой элитэ ехэ уранзураашад В. Г. Перов, И. Е. Репин, В. И. Суриков, И. Н. Крамской, В. Е. Маковский, В. М. Васнецов, И. И. Шишкин, В. В. Верещагин, скульптор М. М. Антокольский ба бусад мүнөө бүхы дэлхэйдэ мэдээжэ болонхой.

В. Г. Перовой зохёолнууд үндэр идейнэ удхаараа шалгарна. «Таряашаниие хүдөөлэлгэ», «Тройка», «Ангуушад амаржа һууна» гэһэн тэрэнэй картинануудые бүгэдэ мэдэнэбди. «Таряа хадагша эхэнэрнүүдэй полиһоо бусалга», «Пугачевой сүүд» гэжэ В. Г. Перовой хоёр зурагынь Улан-Удэдэ нээгдэһэн выставкэ дээрэ табигданхай. «Таряа хадагша эхэнэрнүүдэй полиһоо бусалга» гэжэ Перовой зураһан бишыхан картина реформын урда тээхи Россин таряашадай хүшэр хүндэ байдалые харуулна.

Тэрэ үеын уранзураашадай дунда ородой агууехэ уранзурааша И. Е. Репин түрүүшын һуури эзэлнэ. Тэрэ үеын Россин ажабайдалай бүхы талые И. Е. Репинэй зурагууд харуулна. Уранзохёолшо А. Ф. Кониин портрет, мүн дуулажа байһан таряашанай дүрэ гэжэ И. Е. Репинэй хоёр зурагууд Улан-Удэдэхи выставкэдэ табяатай.

И. И. Творожниковой зураһан «Гүйраншад церковиин дэргэдэ» гэжэ томо картина тэрэ үедэ арадай ажабайдалые харуулһан зурагууд хүндэтэй болоһые гэршэлнэ. Ажабайдалые харуулһан картинануудһаа В. Е. Маковскиин «Карта дээрэһээ болоһон хэрүүл» гэжэ зураг анхарал хандуулна. Мүн Л. Г. Соловьёвой «Сабхишад» гэжэ зурагынь тэрэ үеын сабхишадай хүндэ байдалые харуулна.

Гайхамшагта прогрессивнэ баталист В. В. Верещагинай зургаан этюдүүд выставкэдэ табигдаатай. В. В. Верещагин хадаа Кавказаар, Дунда Азяар, Инди ба бусад оронуудаар аяншалһан байгаа. Хамаг юумые алдангүй ажаглан хадуудаг, творчестводоо ехэ оролдолготойгоор хандадаг туладаа һонирхолтой, хурса сюжедүүдые хаанашье ябахадаа тэрэ олодог байһан юм. Тэрэнэй «Хоёр еврей» гэжэ этюдые уранзураашын эрхимэй эрхим зураг гэжэ нэрлэхэдэ болохо. XIX зуунжэлэй хоёрдохи хахадай прогрессивнэ уранзурааша И. Н. Крамскойн уран шадабариие выставкэдэ табигдаһан хоёр портрет харуулна. Тэрэнэй уран гоёор зураһан эхэнэрэй дүрэ шалгарна. XIX зуунжэлэй хоёрдохи хахадай үеын хэдэн зурагууд выставкэдэ табигданхай. Тэдэнэй дунда И. И. Шишкинэй, А. И. Куинджиин, Н. Н. Дубровскиин, В. Д. Орловскиин, И. С. Остроуховай, И. И. Левитанай зурагууд табигданхай.

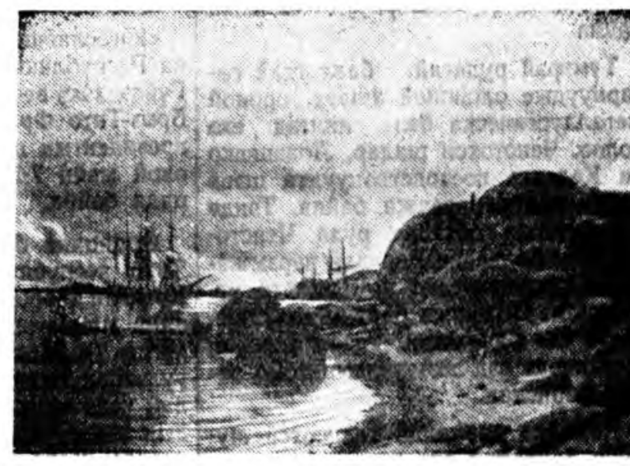
«Үбгэнэй толгой» гэжэ уранзурааша-сибиряк В. И. Суриковай эрхим һайн этюд эндэ харуулагдана.

Выставкэ харагшад уран зурагуудһаа гадна, мүн графикын ба скульптурын зохёолнуудтай танилсаха аргатай.

З. В. Черкасов, Гүрэнэй Третьяковско галлерейн научна хүдэлмэрилэгшэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Третьяковско галлерейн зураг һэргээлгын таһаг соо уранзураашад М. Н. Михайлов (зүүн гарһаа): Е. Н. Дивова, К. А. Фёдоров гэгшэд хүдэлмэрилжэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Далайн эрьедэ» гэжэ уранзурааша Л. Ф. Лагориогой зураг.

7 мянга гаран хүн хараба

Гүрэнэй Третьяковско галлерейн уранһайханай нүүдэл выставкые манай республикын столица Улан-Удэ городто нээгыт гэжэ зураглан харуулха искусствын музей болон БМАССР-эй советскэ уранзураашадай союз СССР-эй Культурын министерствые гуйһан байна. Энэ оной апрелиин 30-һаа июниин 10 болотор тус выставкэ Улан-Удэдэ харуулагдаха гэжэ шиидхэгдэбэ.

Бурят-Монголой ажалшад XVIII—XIX зуунжэлэй алдарта уранзураашадай, мүн советскэ элитэ уранзураашадай гайхамшагта зурагуудай выставкые тон ехэ һонирхолтойгоор угтаба. Энэ событи хадаа Москвада Третьяковско галлерейн тогтоһонһоо хойшо эгсэ зуун жэлые советскэ арадуудай тэмдэглэжэ байһан үетэй тудалдана.

Улан-Удэдэ нүүдэл выставкын нээгдэһэнһээ хойшо долоо мянга шахуу хүн тэрээниие хараба. Тэдэнэй тоодо хүдэлмэришэд ба колхознигууд, солдадууд ба офицернүүд, һургуулиинхид ба студентнүүд оролсоно. Предприятинууд, эмхи зургаанууд, һургуулинууд энэ выставкые олоороо харалга эмхидхэнэ. Мүн Зэдэһээ, Иволгаһаа, Тарбагатайһаа Улан-Удэ ерэһэн хүнүүд энэ выставкые харана.

Урданай ба мүнөөнэй уранзураашадай гайхамшагта зурагуудые манай республикын ажалшад тон ехээр омогорхон харана. Ородой, советскэ уранзураашадай реалистическэ искусство ажалшадые хүмүүжүүлхэ горьтойхон удхашанартай. Выставкэ хараашад Третьяковско галлерейн нүүдэл выставкэ тухай тон халуунаар тусхай дэбтэртэ бэшэнэ. Тэдэнэр энэ выставкые эмхидхэгшэдтэ баяр хүргэхэтэеэ хамта, иимэ выставкэнүүдые ходоодоо харуулжа байхые хүсэнэ.

Ф. Балдаев, Зураглан харуулха искусствын музейн директор, уранзурааша.

Олон янзын зурагуудые харанабди

Нүүдэл выставкэ советскэ үеын искусствые харуулһан тусхай таһагтай. Советскэ зураглан харуулха искусствын эрхим мастернуудай зохёолнууд энэ таһагта харуулагдана.

Выставкэдэ олон тоото портредүүд табигданхай. Тэдэнэй дунда уранзурааша П. Д. Коринной зураһан гайхамшагта артист Качаловай портрет бии. Мүн тэрэшэлэн мэдээжэ портретистнүүд Ц. П. Ефановай, П. И. Котовой, Ф. А. Модоровой, В. Н. Яковлевай уран гоёор бүтээһэн зохёолнуудыень харанабди. Советскэ үнинэй уранзурааша И. Э. Грабариин «Үбэлдөө» гэһэн картина соо тэрэнэй басаганайнь портрет уранһайханаар зураатай юм.

Советскэ баталистнуудай һургуулиие үндэһэлэгшэ М. Б. Грековэй «Платовская станцида үглөөдэрынь» гэжэ картиные тусгаар тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Латвиин мэдээжэ уранзурааша Калныньшын «Балтийска флодой маневр» гэжэ картина советскэ флодой һүртэ хүсые зүбөөр харуулна.

Выставкэ дээрэ советскэ арадай дурладаг уранзураашад К. Ф. Юоной, П. П. Кончаловскиин, А. В. Купринай, В. В. Крайневай гоё һайхан пейзажууд, уранзураашад Кукрыниксытэнэй (М. В. Куприянов, П. Н. Крылов, Н. А. Соколов) этюдүүд харуулагдана.

Тиихэдэ советскэ графика дээдэ зэргын мэргэжэлээрэ шалгарна. Эндэ Г. С. Верейскиин, И. С. Радионовой графикын зурагууд табигданхай.

Түүхэтэ революционно событинуудай темэдэ зорюулагдаһан «Ленин Коминтерныи III конгресс дээрэ» гэжэ Кукрыниксытэнэй графикын зураг эндэ бии.

«Нева мүрэнһөө уһа абаха гэжэ ошобо» гэжэ уранзурааша А. Ф. Пахомовой зураг сэрэгэй үедэ Ленинградта блокадын боложо байһан үдэрнүүдые харуулна.

Выставкэдэ советскэ скульптурын олон тоото зохёолнууд табигданхай. Тэдэнэй дунда мастер А. Н. Андреевэй бүтээһэн В. И. Ленинэй скульптурна портредүүд, мүн советскэ мэдээжэ скульптор В. И. Мухинагай, И. Д. Шадрын зохёолнууд харуулагдана.

Эдэ бүгэдэ советскэ арадай түүхын бүхы мэдээжэ событинуудые харуулһан, советскэ хүниие коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлхэ оюун бэлигэй үнэтэ баялиг мүн.

Б. Батуев.

Выставкын дэбтэрһээ

Бидэ урмашанабди

Республикымнай столицада нээгдэһэн Третьяковско галлерейн нүүдэл выставкые хараад, бидэ ехээр урмашабабди. Илангаяа Репинэй, Крамскойн, Верещагинай мартагдашагүй зурагууд бидэнэрые һонирхуулба. Энэ выставкэ манай Эсэгэ ороной искусствын түүхые үргэнөөр харуулна.

Баиров, Галсанов, Зооветинститудай студентнүүд.

* * *

Нүүдэл выставкэдэ табигдаһан гайхамшагта зурагуудые харахадаа арад зоной ажабайдалые ородой ба советскэ уранзураашадай олон талаһаань гүнзэгыгөөр харуулдаг байһыень ойлгобоб.

Ш. Тубчинов, Иволгын аймагай педкабинедые даагша.

Польшодо геолого-шэнжэлэлгын хүдэлмэри хэгдэжэ байна

ВАРШАВА, майн 10. (ТАСС). Польшодо арадай засагай тогтожо байһан үедэ ороной элдэб районуудта геолого-шэнжэлэлгын ехэ хүдэлмэри хэгдээ. Энээнэй ашаар ашагта малтамалтай газарнууд олдоһон байна.

Түмэрэй рудагай баялигтай газарнуудые олоһоной ашаар ороной металлургическа база нилээд ехэ болоо. Ченстохов шадар, Лодзинско ба Келецкэ воеводствонуудта шэнэ руднигууд баригдажа байна. Тэндэ малтагдажа абтаһан руда Ченстоховтохи Болеслав Берудэй нэрэмжэтэ металлургическа комбинадта үгтэхэ юм. Польшын баруун таладань зэдэй ехэ баялигтай газар олдожо, Легницэдэ зэд хайлуулгын томо завод баригдаа.

Калийна дабһанай холисотой шулуун дабһанай ехэ баялигтай газар элирүүлэгдээ. Мүнөө тэндэ шэнэ копинууд баригдажа байна.

Люблинскэ воеводстводо фосфоридоор ехэ баян газар олдоо.

Келецкэ ба Жешувскэ воеводствонуудта серын баялигтай газар олдоо.

Дээдэ Силезиин районуудта геолого-шэнжэлэлгын хүдэлмэри ябуулагдаа. Тэндэ шулуу нүүрһэнэй, тэрэ тоодо кокслогдодог һайн шанартай нүүрһэнэй баялигтай газар элирүүлэгдээ.

Чехословацка промышленностиин бүтээһэн зүйлнүүдые харуулха выставкэ Бейрудтэ нээгдэбэ

БЕЙРУТ, майн 11. (ТАСС). Чехословацка промышленностиин бүтээһэн зүйлнүүдые харуулха выставкэ Бейрудтэ баярай оршон байдалда нээгдэбэ.

Выставкэ нээхэдэ ливанска правительствын зээд, наймаашадай түлөөлэгшэд, хэдэ хэдэн посольствонууд болон миссинүүдэй толгойлогшод, журналистнууд байлсаба.

Выставкэ нээхэдэ үгэ хэлэһэн Ливанай национальна экономикын министр Жорж Хаким хадаа өөрынгөө оронии индустриализацилха хэрэгтэ Чехословакиин угаа ехэ амжалта туйлаһаниие тэмдэглэбэ. Чехословакиин жэшээгээр Ливан мүн лэ индустриализаци хэхэ, бэе бэедээ ашаг туһатайгаар бусад оронуудтай экономическа харилсаа холбоо тогтоохые ба бэхижүүлхые хараална гэжэ тэрэ хэлээ.

Венгриин Министрнүүдэй Соведэй шиидхэбэринүүд

БУДАПЕШТ, майн 10. (ТАСС). Венгриин Министрнүүдэй Совет ажал тухай хуулиин кодексдо хэдэн хубилалтануудые ба нэмэлтэнүүдые хээ, тиихэтэй хамта промышленна предприятинуудай директорнүүдэй эрхые нилээд ехэ болгоо. Тэрэшэлэн хүдэлмэришэдэй мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ тусхай курсануудые промышленна бүхы томо предприятинуудта байгуулха тухай шиидхэбэриие Министрнүүдэй Совет гаргаба. Тэндэ хүдэлмэришэд мүнөө сагай технологитой, рационализаторнуудай оруулһан дурадхалнуудтай танилсаха, мүн үйлэдбэриин теори шудалха юм.

Советскэ Союзда үгтэхэ загаһа барилгын судна Японидо баригдаба

ТОКИО, майн 11. (ТАСС). Япониин судна барилгын «Хитаци Дзосен» гэжэ томо компани Советскэ Союзда үгтэхэ загаһа барилгын судные барижа дүүргээ гэжэ токийска радио мэдээсэбэ.

Судные үгэхэ үедэ Токиодохи советскэ түлөөлэлгые толгойлогшо Домницкий байлсаа.

„Суэцкэ канал Египедэй мэдэлдэ байха ёһотой“

ПАРИЖ, майн 10. (ТАСС). Суэцкэ каналые уласхоорондын компаниин мэдэлдэ байлгаха болзорые Египет яабашье һунаахагүй гэжэ Египедэй тусхай түлөөлэгшэ мүнөөдэр хэлээ гэжэ Каирһаа Франс Пресс агентствын корреспондент мэдээсэбэ. Суэцкэ канал египетскэ правительствын мэдэлдэ бүримүһэн орохо ёһотой гэжэ тэрэ түлөөлэгшэ хэлээ.

Һаяхан английска общинануудай палатада үгэ хэлэлгэнэй болоходо Суэцкэ канал тухай хэлсээ хэжэ болохогүй аа гү гэлсэһэн хадань, египетскэ түлөөлэгшэ иимэ харюу мэдүүлгэ хээ юм гэжэ корреспондент тэмдэглэнэ.

Франко-югославска хэлсээн тухай коммюнике

ПАРИЖ, майн 11. (ТАСС). Франко-югославска хэлсээн мүнөөдэр эндэ дүүрэбэ гэжэ Франс Пресс агентство мэдээсэбэ. Хэлсээнэй дүүрэһэнэй һүүлээр иимэ коммюнике толилогдобо:

«Югославиин Арадай Федеративна Республикын Президент, Союзна Гүйсэдхэхэ вечын Түрүүлэгшэ Иосип Броз-Тито Французска республикын президентын айлшан боложо, 1956 оной майн 7-һоо 12 хүрэтэр Франциda байба.

Франциda байха үедөө президент Тито республикын президент Рене Котитай хөөрэлдэхэһөө гадна, Франциин министрнүүдэй соведэй түрүүлэгшэ Ги Моллетэй хэдэн дахин уулзаһан байна. Эдэ уулзалгануудай үедэ югославска талаһаа гадаадын хэрэгүүдэй талаар гүрэнэй секретарь Коча Попович, французска талаһаа—гадаадын хэрэгүүдэй министр Кристиан Пино байлсаба.

Эдэ хэлсээнүүд хадаа Франциин арадай, Югославиин арадуудай үнинэй заншалта хани харилсаан хэбээрээ үлөө, дэлхэйн хоёр дайнай үедэ хэгдэһэн хамтын тэмсэлээр, национальна бэеэ даанхай байдалые, эб найрамдалые адли хүндэлдэг байһан ябадалаар бэхижүүлэгдэнхэй гэжэ тэмдэглэхэ арга олгоо. Эдэ хэлсээнүүд хадаа уласхоорондын политикын шухала болоһон асуудалнууд тухай, мүн Франци Югослави хоёрой харилсаан тухай һанал бодолоо тодорхойгоор хэлсэхэ арга боломжо олгоһон байна. Иимэрхүү хэлсээнүүд ашатай туһатай байна гэжэ хоёр правительствые толгойлогшод мэдэрбэ. Нилээд олон асуудалай талаар хоёр талын һанал бодолой адли байһаниинь энэ хэлсээнэй эсэстэ элирээ. Тиимэһээ иимэ хэлсээ саашадаа үргэлжэлүүлхэ, гэжэ шиидхэгдээ.

Һүүлэй жэлнүүдэй туршада уласхоорондын байдал һайжараа гэжэ хоёр правительство хангалтатайгаар тэмдэглээд, бата бэхи эб найрамдал хангахын, бүхы оронуудай харилсаа холбоотой болохо ябадал хангахын тулада саашадаашье оролдолго гаргаха хүсэлтэй байһанаа дахин харуулхые шухалада тоолоно. Тэдэнэр Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин Уставай ёһо гуримтай зохилдуулан ажал-ябуулгаяа эрхилхые тэрэшэлэн хүсэнэ. Энэ ёһо гуримые һайнаар хэрэглэбэл арсалдаануудые эбэй аргаар гуримшуулха боломжо олгохо, гүрэнүүдэй бэеэ даанхай байдалые, мүн эдээнэй аюулгүй байдалые хангаха байна. Хоёр правительствын ажал-ябуулга Уставаар хараалагдаһан үүргэеэ Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин гүйсэд дүүргэхын тулада тэрээниие бэхижүүлгэдэ зорюулагдаха байна.

Политическэ гү, али социальна ямаршье системэтэй гүрэнүүдэй хоорондын харилсаанай тэгшэ эрхэтэй байлгые, бэеэ даанхай байдалые ба территориальна бүрин бүтэн байлгые хүндэлэлгэһөө, мүн дотоодынгоо хэрэгүүдтэ огто оролсохогүй гэһэн гуримһаа үндэһэтэй байгаа һаань лэ бата бэхи эб найрамдал хангагдаха гэжэ этигэжэ байһанаа хоёр правительство батамжална.

Яаралтайгаар зэбсэгжэлгые эсэслэн болюулхые эрмэлзэн, тэдэнэр хадаа зэбсэгтэ хүсэнүүдые хизаарлаха, тэдээниие хинаха гол асуудалай талаар хэлсээ туйлалгада туһалхын тулада бүхы хүсэеэ урдынхи мэтэ зорюулха байна. Тэдэнэр хадаа буу зэбсэг шата шатаар хуряаха формуло олохо гэжэ шиидээд, ядерна зэбсэг хуряалгын эгээн шухала байһаниие тэмдэглэбэ. Энэ талаар туйлагдаһан үрэ дүнгүүд уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулгын тодорхой баримта болохо, сэрэгэй гаргашые хороожо, хүгжэлтэ багатай оронуудта туһаламжа үзүүлхэ боломжые ехэдхэхэ арга олгохо байна.

Тэдээнэй хараа бодолой ёһоор, хүгжэлтэ багатай районуудта уласхоорондын туһаламжа үзүүлгэ хадаа гол зорилго болоно. Энэ зорилгые бэелүүлхын тулада социальна талаараа амжалта туйлаха хэрэгтэнь эдэ районуудта туһалжа, али али талынгаа интересүүдые харалсаха ябадалһаа үндэһэлһэн уласхоорондын бүри үргэн харилсаа холбоондо туһалха зорилгоор элдэб гүрэнүүд ООН-эй хэмжээн дотор бүхы оролдолгоёо гаргаха ёһотой. Энээнтэй дашарамдуулан, Югославска правительство ООН-эй хэмжээн дотор дэлхэйн экономическа хүгжэлтын организациие эмхидхэхэ гэһэн французска түсэбые һайшааба.

Хойто Африкын асуудалнууд тушаа һаналаа сэхэ руунь хэлсэхэ үедэ Ги Молле Алжирай онсо байдал тухай, французска правительствын тэндэ ябуулжа байһан политика тухай хэлээ. Алжирска асуудалые зүб зүйтэйгөөр шиидхэхэ зорилготой бүхы оролдолгые Югославска правительство дэмжэхэ байна гэжэ президент Тито тэрээниие найдуулаа.

Хүнүүдэй холбоо барисаае хүгжөөхын тулада, Европые хахаруулһан асуудалнуудые түргэнөөр шиидхэхэ арга олохын тулада, Европын арадуудай экономическа харилсаа холбоо хүгжөөхын тулада бэе бэедээ этигэлсэлгын оршон байдал бии болгохо шухала гэжэ хоёр правительство тоолоно.

Али али талынгаа оролсоһон союзуудта, ООН-эй Устав баримталан абаһан уялгануудта хүндэтэйгөөр хандан, хоёр правительство хадаа хоёр оронии холбоһон заншалта холбоое бэхижүүлхэ гэжэ шиидэбэ. Тиихэ зуураа политическэ, экономическа болон культурна харилсаа холбоондо шэнэ түлхисэ хэгдэжэ, саашадаа бүри үргэнөөр хүгжөөгдэхэ байна. Тусхайлбал, тэдэнэр хадаа атомай хүсые амгалан ажалда хэрэглэхэ талаар Югослави болон Франциин харилсаа холбооной формонуудые шэнжэлжэ үзэхэ гэжэ шиидэбэ».

Франциин гүрэнэй ажал-ябуулагшадтай ФНРЮ-гэй президент Титын хэжэ байһан хөөрэлдөөнүүд тухай „Борба“ газетэ иигэжэ бэшэнэ

БЕЛГРАД, майн 10. (ТАСС). Франциda ФНРЮ-гэй президент Титын ошоод байһан тухай югославска газетэнүүд ехээр бэшэнэ.

Франциин ба Югославиин гүрэнэй ажал-ябуулагшадай хоорондохи хөөрэлдөөнүүд үнэн зүрхэнэй, хани һайн оршон байдалда хэгдэжэ байна гэжэ хоёр тала тоолоно гээд «Борба» газетэ бэшэнэ.

Һанамжаяа хэлэлсэһэнэй эсэстэ хэдэн асуудалнуудаар хэлсээ баталагдаба гэжэ «Борба» газетэ заана. Гол шухала асуудалнуудаар адли хараа бодолтой байһан дээрэһээ тэдэнэр бэе бэеэ ойлголсожо, һанамжаяа хэлэлсэбэ.

Хоёр ороной ондо ондоо системэтэй ба байдалтай байһан дээрэһээ хэлсээнэй үедэ зарим тэды илгаа гараһаниинь дамжаггүй гэжэ саашань статья соо хэлэгдэнэ. Зүгөөр, тус тус асуудалнуудаар хэлсээ туйлаха гү, али арсалдаата асуудалнуудые, ондо ондоо хараа бодолоо хэлсэн зүбшэхын, эдэ илгаануудые зайсуулхын, хэлсээ туйлагдаагүй юумэнүүдые үсөөн болгохын, зүришэлдөөнүүдые шадаал һаа бага болгохын тула хүсэл оролдолгоёо югославска ба французска гүрэнэй ажал-ябуулагшадай гаргаха ябадалдань эдэ илгаанууд һаад хэнэгүй.

Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал сахиха зорилгодо хабаатай гол асуудалнуудаар адли хараа бодолтой байһан дээрэһээ Франциин ба Югославиин гүрэнэй ажал-ябуулагшад иигэжэ амжалтатайгаар хэлсээ хэбэ.

ФНРЮ-гэй президентын кабинедэй мэдээсэл

БЕЛГРАД, майн 10. (ТАСС). Корфу арал дээрэ нэгэ хэдэн үдэрөөр айлшалжа ерыт гэһэн греческэ король Павелай, королева Фредерикын уряалые Иосип Броз-Тито, мүн тэрэнэй һамган хүлеэн абаба гэһэн Югославиин президентын кабинедэй мэдээсэлые «Борба» газетэ толилоо.

Латинска Америкэдэ сэрэгэй зүйлнүүдые ехээр үгэхэ эрилтэ гүрэнэй департамент хэбэ

НЬЮ-ЙОРК, майн 11. (ТАСС). 1956—1957 бюджетнэ ондо Латинска Америкын оронуудта «туһаламжа болгон» 35,5 миллион доллар үгэхэ гүйлтатайгаар гадаадын хэрэгүүдые эрхилхэ сенадай комиссида США-гэй правительство хандаба гэжэ США-гэй гүрэнэй секретариин туһалагша Холлэнд хэлэбэ гэжэ Ассошиэйтед Пресс агентство мэдээсээ. 1955—56 финансова ондо энэ хэрэгтэ 8 миллион доллар һомологдоһон байгаа.

Аахенда У. Черчиллиин хэлэһэн үгэ

ЛОНДОН, майн 10. (ТАСС). Урдань Великобританиин премьер-министр байһан Уинстон Черчилль мүнөөдэр Аахенда (Баруун Германи) үгэ хэлэбэ гэжэ Рейтер агентство мэдээсээ. Черчилль хадаа «европейскэ нэгэдэлэй» хэрэгтэ туһа нэмэри хэһэнэйнгээ түлөө «Агуухэ Карлын шан» абахаяа тэндэ ерэһэн байна.

Агентствын мэдээсэл дээрэһээ харахада, Черчилль хадаа «Европейскэ нэгэдэлэй», Хойто-атлантическа бүлэглэлэй, Германиие нэгэдүүлгын асуудалнууд тухай гол түлэб хэлэһэн байна. НАТО зүб байгуулагдаа гэжэ хэлээд, Черчилль энэ сэрэгэй организациин «бүхы туйлалтануудые» ехээр сэгнэбэ. Тиихэтээ хамта, мүнөө үедэ Советскэ Союзай ба арадай демократиин оронуудай ябуулжа байһан политикын эсэстэ НАТО-гэй антисоветскэ шэглэлынь ямаршье үндэһэ баримтагүй болобо гэжэ тэрэ бодото дээрээ мэдэрбэ.

«Иимэ оршон байдалда энэ дээдэ хэлсээндэ (НАТО) шэнэ Россин нэгэдэнгүй байха шалтагаание би харанагүйб,—гэжэ Черчилль хэлээ. —Хариин добтолгоһоо өөрынгөө газарай аюулгүй байхын тула Россин ямар ехээр, үнэн зүрхэнһөө һаналаа табижа байһаниие бидэ ойлгохо ёһотойбди. Росси хадаа бодото европейскэ нэгэдэлдэ хабаадагша болохо ёһотой».

«Европейскэ нэгэдэлэй асуудалые, тэрэнэй тон шухала хуби болохо Германиие нэгэдүүлгын асуудалые ямар нэгэн хүсэрхэлгын ёһоор шиидхэхэ гэжэ бидэ һэдээ һаа, буруу юумэ хэхэ ба зэмэлүүлхэ байнабди. Бидэ хүсэ хэрэглэхэ ябадалһаа зайсаха ёһотойбди».

НАТО хадаа «европейскэ нэгэдэлэй талаар дэбжэлтэ туйлагдаһанай гансал ба хүсэд бүрин гэршэ баримта» мүн гэжэ тоолоногүйб гээд, «Канада ба США-тай холбоотой европейскэ гүрэнүүдэй агуухэ холбооной» удхашанарые тэмдэглэжэ, Черчилль иигэжэ мэдүүлээ: «Россие ба Зүүн Европын гүрэнүүдые энэ договорто хабаадуулангүй байлгаха хэрэггүй гэжэ дабтан хэлэнэб. Тиигэбэл, бидэнэй һанаа зобоожо байһан ехэ ехэ асуудалнуудые,—тэрэ тоодо Германиие нэгэдүүлгын тон шухала асуудалые,—бэе бэедээ һэжэгтэйгээр, харшаар хандадаг зүришэлдөөтэ бүлэглэлнүүдэй шиидхэхэдэ орходоо хүнгэнөөр шиидхэжэ хүсэд боломоор байгаа». (ТАСС).

Капиталистическэ оронуудта забастовко боложо байна

Франс Пресс агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Росарио городто (Аргентина) мал үүсэлдэг «Свифт» гэжэ газарта хүдэлдэг 5 мянган хүдэлмэришэд, албахаагшад забастовко хэжэ эхилбэ. Бүлэг хүдэлмэришэдые ажалһаань гаргаһаниие буруушаажа, тэдэнэр забастовко хэһэн байна.

***

Салин хүлһэ дээшэлүүлэгты гэһэн эрилтые дэмжэжэ, Кингстондохи (Ямайка) докернууд забастовко хэжэ байна гэжэ Ассошиэйтед Пресс агентство мэдээсэнэ. Докернуудые нэгэдхэдэг профсоюз салин хүлһэ дээшэлүүлхэ тухай асуудалые арбитражай үзэмжэдэ табиха эрилтэ хэбэ.

* * *

Салин хүлһээ дээшэлүүлхын тула Италиин газетнэ типографинуудай хүдэлмэрилэгшэд забастовочно тэмсэл хэжэ байна. Үглөөгүүр ба үдэшэлэн гарадаг газетэнүүдэй типографинуудай хүдэлмэрилэгшэдэй бүхэнациональна забастовко болоһоной һүүлээр, нютаг нютаг бүхэндэ забастовко боложо эхилбэ. Тэрэниие Ажалай Бүгэдэниитын Итальянска Конфедераци, «Ажалшадай профсоюзуудай итальянска конфедераци», «Ажалай итальянска союз» эмхидхэһэн байна. Майн 11. (ТАСС).

ХҮДЭЛМЭРИШЭДЭЙ ШЭНЭ ГЭРНҮҮД

«Механлит» заводой дирекци болон партийна организаци хүдэлмэришэдтөө хамта дээрэнь 440 квадратна метр талмайтай хамтын байра ба гэрнүүдые барижа дүүргэбэ. Мүнөө тус заводой хүдэлмэришэд шэнэ гэрнүүдтээ орожо байна.

Мүн Шишковко тосхондо энэ заводой хүдэлмэришэдтэ 16 шэнэ гэр баригдаа. Эдэ гэрнүүдтэ хүдэлмэришэд һаяын үдэрнүүдтэ орохо юм.

ТҮРҮҮ ЦЕХ УЛААН ТУГ АБАБА

«Победа» артелиин эхэнэрнүүдэй платье оёдог 9-дэхи цехын коллектив (начальнигынь З. Я. Бадер) нэгэдэхи кварталай, мүн апрель һарынгаа түсэбые үлүүлэн дүүргэжэ, артелиин цехүүдэй хоорондо дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлбэ. Мүнөө тус цехтэ правлениин болон партийна организациин дамжуулгын Улаан туг мүнгэн шантайгаар барюулагдаһан байна. Энэ цехын нүхэд А. И. Гусева, Г. П. Латунова гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг бригадынхид улаан тугхануудта хүртэлсөө. Оёдолшод С. Лущекова, Е. Шадрина, Прокопьева, Матвеева, Яковлева болон бусад үдэр бүриингөө нормые 140—150 процент дүүргэжэ, ажалай эрхим амжалта туйлана.

Тэрэшэлэн эрэшүүлэй болон эхэнэрэй гадар хубсаһа оёдог цехын коллектив артель соогоо хоёрдохи һуури эзэлжэ, улаан тугхан ба мүнгэн шанда хүртөө. Оёдолшод-мастернууд Алемасова, Павлова, Баирова, Карипанова, залуу мастер Петрукова гэгшэд жэшээтэ һайнаар хүдэлмэрилжэ, магтаалда хүртэһэн, шан абаһан байна.

Мүнөө артелиин цех бүхэн абаһан уялгаяа нэрэтэй солотойгоор дүүргэхын, ажалшадта һайн шанартай хубсаһа хунар оёжо үгэхын түлөө тэмсэжэ байнхай.

УРАЛАН НАРИЖУУЛГЫН ХОЁР ДУРАДХАЛ

Федор Басманов ПВЗ-гэй паровозно-мөөрэй цехтэ токарёор хүдэлмэрилдэг. Тэрэ эрхим токарь байхаһаа гадна, цехын уралан нарижуулагша юм. Энэ нүхэр нэгэ шэнэ дурадхал һаяхан оруулба. Энэ дурад... лынь туршалга дээрэ һайн ... дүн харуулаа. Энэнь заво... жэл соогоо 7500 түхэригэй ... малта үгэхэ байна.

Залуу токарь энэ амжалт... раа һанаагаа амараагүй. М... нөө нүхэр Басманов хоёрдо... дурадхалаа оруулба. Энэ д... радхалынь ажалай бүтээс... хоёр дахин дээшэлүүлһэн ба... на.

... Бадмаев.

ШҮҮБЭРИНҮҮД ТҮЛЭГДЭНЭ

301-дэхи центральна нөөс... гын касса СССР-эй арад... ажахые һэргээн бодхоохо ... хүгжөөхэ гүрэнэй табада... урьһаламжын 11-дэхи тираж... шүүбэри ажалшадта түлэ... эхилбэ. Һүүлэй хэдэн үдэр со... 231665 түхэриг мүнгэн түлэг... һэн байна. Мүн зарим обли... цинуудта ехэ шүүбэри туд... Жэшээлхэдэ, 10.000 түхэриг... нэгэ шүүбэри, 5000 түхэри... нэгэ шүүбэри тудаа. 50 түх... ригэй облигацида 10000 түх... ригэй шүүбэри тудажа, тэр... нэй эзэн энэ шүүбэриин хаг... дыень абаха болоо.

Тэрэшэлэн СССР-эй арад... ажахые хүгжөөхэ гүрэнэй ур... һаламжаар (1954 ондо гарг... даһан) арбаад үдэрэй тур... 205775 түхэриг ажалшадта т... лэгдөө, 5000 түхэригэй ... шүүбэри буугаа.

В. Михайлов.

НАВИГАЦИ ЭХИЛБЭ

Улан-Удын пристаньһаа ... рүүшын рейсдэ гараһан пар... ходууд хараалагдаһан газ... тань ашаануудые болзорһоо ... урид абаашаа.

«Сергей Тюленин» гэжэ те... лоходой команда (капитан... нүхэр Минеев, механигынь ... хэр Пахомов) урдажа бай... мүлыһэнэй дундуур ябажа ... һэнэй таряа тээһэн хоёр ... жые Харлангай пристань... майн 8-да түрүүшынхэе аб... шаа. МТС-үүдтэ хүргэгдэхэ ... рючитай гурбан баржа шэр... гараһан «Леваневский» пар... ход Усть-Кяхтада майн 8-... болзорһоо урид ошоо.

Сүхэ өөдэ үгсэһэн «Ул... Удэ» гэжэ пароход, Хёлго ... сэһэн «Тельман» гэжэ теп... ход мүн лэ саг соогоо ошоб... байна. «Маршал Чойбалсан» ... пароход пассажирнуудые зө... жэ эхилээ. Д. Балданов.

Улан-Удэ городой футболько командануудай мүрысөө...

Мүнөө городой футбольно командануудай хоорондо РСФСР-эй арадуудай спартакиадада хабаадалсахын түлөө, мүн РСФСР-эй болон Сибириин футболистнуудай дунда түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн эхилэнхэй.

Тус мүрысөөндэ футболоор городой түрүү 5 командануул — ПВЗ-гэй «Локомотив», «Байкал», транспортын «Локомотив», «Звезда», «Буревестник» обществын футболистнууд хабаадалсаһа.

Эдэ командануул хэды дахин уулзаһан байна. ПВЗ-гэй «Локомотив» команда 2:0 гэһэн тоотойгоор «Буревестник» командые, 3:1 тоотойгоор транспортын «Локомотив» командые илаһан, 5:1 тоотойгоор «Звезда» командада шүүгдэһэн байна. «Байкал» команда 2:0 тоотойгоор «Звезда» командые, 4:2 ... тойгоор «Буревестник» ком... илаһан, 1:0 тоотойгоор тра... тын «Локомотивта» шүүгдэһэ... ха юм.

Иигэжэ тус мүрысөөндэ 4-... котой ПВЗ-гэй «Локомотив» ... кал» командануул түрүүлж... Транспортын «Локомотив» ... да» командануул 3—3 ... болоо.

Майн 11-дэ «Динамо» ст... дээрэ болоһон ээлжээтэ уулз... «Звезда», «Буревестник» ком... нууд наадажа, 1:0 гэһэн то... гоор «Буревестник» команд... илаа.

Футболоор городой кубок аб... түлөө мүрысөөн майн 13-да ... хэнь. Энэ мүрысөөндэ 15 ком... хабаадалсаха юм. Е. Никол...

Оперо ба баледэй театрын артистнар Курумка... ошожо ерээ

Һаяхан Гүрэнэй Бурят-Монголой оперо ба баледэй театрын элитэ артистнууд Курумканай аймаг ошожо, концерт харуулба. Тэндэ БМАССР-эй арадай артист Л. Л. Линховоин, РСФСР-эй габьяата артистканууд Р. Петрова, Л. Сахьянова, БМАССР-эй габьяата артист Цыден Бадмаев, мүн театрын солист Г. Храмов Улан-Удын хүгжэмэй учи... студент Г. Житихин гэгшэд ...

Эндэхи ажалшад үнинэй ... дэһэн артистнуудта халуун ... хүргэжэ, саашадаа амжалта ... хыень хүсэһэн байна. С. Ло...

Редакторай орло...
О. ГОМБО...

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, заместителя редактора — 32-74, отв. секретаря — 27-37, партийной жизни, сельского хозяйства — 47 59 пропаганды и переводов — 35-1... культуры и быта, промышленности —34-05, местной информации и писем —24-74, корректорская — 32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16

Н—00762. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. №...